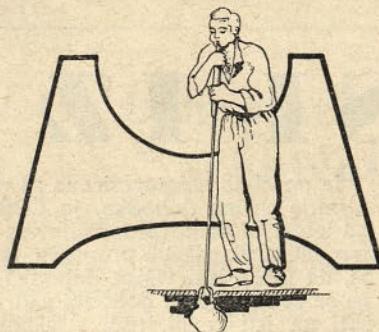

Urejuje uredniški odbor: Cvelbar Stanko, Kozole Drago, Racki Viktor, Vračun Viljem, Gec Rado, Gerhard Jože.

Odgovorni urednik: Gerhard Jože.
Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. — Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasila kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. — Tisk in kličje GP »Celjski tisk« Celje.

VTISI IZ PANČEVA

Na iniciativo nekaterih delovnih organizacij iz grupe votlega in ravnega stekla ter Centralnega odbora sindikatov delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije je bilo v Pančevu posvetovanje o aktualnih vprašanjih formiranja in delitve dohodka ter osebnih dohodkov na nivoju ekonomskih enot.

Koncentracija kapitala industrije stekla v svetu.

Posvetovanje je bilo neposredno po 5. svetovni konferenci Sindikata delavcev v Budimpešti (9.—12. V. 1967). Na tej konferenci so bili podani podatki o razvoju industrije stekla, o njeni povezanosti z drugimi skupami industrije ter o premočnem vplivu ameriškega kapitala. Posebna po-

zornost je bila posvečena procesu koncentracije in centralizacije proizvodnje, oziroma monopolizaciji in integraciji v industriji stekla.

Na primer v ZDA predstavlja grupa Pittsburg Glass in Libbey-Owens-Ford Glass Co. 90 % skupne nacionalne proizvodnje ravnega stekla. Grupa Owens Illinois proizvaja 40 % steklene embalaže in 50 % proizvodnje cevi za televizorje.

V Veliki Britaniji je proizvodnja ravnega stekla koncentrirana v grupi Pilkington Brothers Lancashire. Grupa United Glass Ltd. ima v rokah večji del proizvodnje embalaže in stekla za široko potrošnjo. V državah skupnega tržišča imamo pomembno koncentracijo kapitala.

V Franciji je proizvodnja v rokah treh grup. Grupa Souchon Neuvesel proizvaja 45 % skupne proizvodnje mehničnega stekla, obenem pa je udeležena s 50 % v grupi Seprosi za izdelavo embalaže. Grupi Saint Gobain in Boussois imata internacionalni karakter. Saint Gobain proizvaja dve tretjini kristala, ostalo pa proizvaja Boussois. Boussois proizvaja dve tretjini votlega stekla, ostalo pa Saint Gobain. Iz tega je razvidno, da navedeni grupi kontrolirata celotno francosko proizvodnjo stekla. Omenimo še, da je Saint Gobain prvi proizvajalec steklenih izdelkov v Evropi in eden od treh najmočnejših na svetu. Saint Gobain, ki je poleg tega udeležen tudi v kemični industriji, industriji

petroleja, papirja in atomski industriji, ima okrog 100.000 zaposlenih v 130 tovarnah, ki so v enajstih državah (od tega samo v Franciji 32 steklarn).

V Vzhodni Nemčiji je 5 trustov stekla: Geresheimer Glasswerke, katerih 50 % akcij v rokah ameriške družbe Owens-Illinois; grupa Glasswerke Ruhr je pod kontrolo severno ameriškega kapitala v višini 50 % in z isto participacijo pod kontrolo Saint Gobaina; Vereinigte Glasswerke popolnoma pripada grupi Saint Gobain; Deutsche Libbey-Owens Delog je združena z grupo Boussois.

V Italiji se največje število steklarn nahaja pod direktno oziroma indirektno kontrolo grupe Saint Gobain. Pod direktno kontrolo sta tovarni v Pizi in Kazerti (blizu Neaplja). Podjetja Vitro Italiano, Bolassaretti, Luchini Miva in Bordony so filiale Saint Gobaina. Grupa Glaverber in Boussois so soudeležene preko združenja Vetro Coke, katera je član monopola Montecatini.

Tudi v državah skupnega tržišča je manifestirana močna tendenca koncentracije kapitala, ob tesni povezavi proizvodnih grup, med katerimi dominirajo grupe Saint Gobain, Saint Roch in Glaverber, seveda ob močni participaciji severno ameriškega kapitala.

Močna koncentracija omogoča enemu monopolu centralne kontrole produkcije, ne samo v pogledu tehnike in uvajanja novih tehnoloških procesov, izgradnje in specializacije, temveč tudi nad socialno politiko raznih dežel, ki jih želi postaviti na najnižji nivo. Zaradi tega je pomembno (ne samo v industriji stekla), da sindikalne organizacije in delavci držav skupnega tržišča nasprotujejo zvezi monopola.

Zato se proces specializacije, tehničnega sodelovanja ali celo integracije postavlja pred jugoslovansko steklarstvo kot aksiom.

Novice iz Pančeva.

Posvetovanje v Pančevu je imelo karakter izmenjave izkustev, diskutirali smo o sistemu delitve dohodka v cilju iskanja najboljših rešitev za formiranje in delitev dohodka ter planiranja. Materiale za posvetovanje so pripravile steklarne iz Rogaške Slatine, Pančeva in Skopja. Poleg predstavnikov vseh podjetij naše panoge industrije smo se posvetovanja udeležili tudi mi (Grčar Karl, član UO, Grum Milan, član (Nadaljevanje na 2. strani)

OB OBČINSKEM IN RUDARSKEM PRAZNIKU 3. juliju in 4. juliju – prazniku borca, delovnemu kolektivu Steklarne in vsem občanom Hrastnika čestitajo

Skupščina občine Hrastnik

Občinski komite ZKS Hrastnik

Občinska konferenca SZDL Hrastnik

Občinski sindikalni svet Hrastnik

Zveza združenj borcev NOV občine Hrastnik

Občinski komite ZMS Hrastnik

ter jih obenem vabijo, da se udeleže prireditev, ki bodo 1. in 3. julija v Hrastniku.

VTISI IZ PANČEVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

CDS, Kralj Boris). Po posvetovanju, v katerem so imeli besedo v glavnem predstavniki tistih podjetij, ki že delijo dohodek po ekonomskih enotah, je bila naša enoglasna konstatacija, da smo glede organizacije in delitve sigurno med zadnjimi v naši grupaciji. Tu ne mislim na poslovne efekte, ki so lahko tudi pri pravilni delitvi slabši, temveč izključno na organizacijo strokovnih služb, sistem vodenja, delitev (v prvi vrsti) in samoupravljanje, ki dobi v sistemu delitve dohodka po ekonomskih enotah popolnoma drugo vlogo in značaj. Vprašanja norm, medsebojnih odnosov, odgovornosti, analitične ocene, obračuna itd. so v glavnem rešena skoraj v vseh steklarnah, tako da se trenutno ukvarjajo s problematiko posebnih aspektov stimuliranja (premije) za ekonomičnost, zmanjšanje loma, kakor tudi z delitvijo skladov itd. Analitična ocena v takšni obliki, kakršno mi trenutno izdelujemo, je akceptirana skoraj v vseh steklarnah. Rogaška Slatina ta točkovi sistem uporablja celo kot edini meritorni sistem delitve dohodka po ekonomskih enotah (kar je po mojem mišljenju absolutno nepravilno).

Ugotovili smo, da je steklarna Pančevo v neki meri pred drugimi v svojih prizadevanjih pri reševanju navedenih problemov in zato bom skušal podati bistvene elemente in podatke iz njihovega sistema:

Ekonomske enote so bile formirane leta 1961, delitev je bila določena po sistemu enote proizvođa (cenik), uporabili pa so korekcijo osebnih dohodkov pri znižanju cene. Vsaki ekonomski enoti je pripadalo 10 % od prihrankov pri surovinah in materialih in 20 % od prihranka pri režijskih stroških. Ta sredstva so deljena v obliki premije. Ta sistem je eksistiral do leta 1965. Glede na to, da so sredstva za sklade bila majhna, ni prišla v obzir decentralizacija skladov. Ko so leta 1965 ugotovili, da polno ekonomsko zainteresiranost ni mogoče doseči samo z delitvijo na enoto proizvođa, so bile izvršene priprave za prehod na obračun po principu dohodka po ekonomskih enotah. Od takrat vsaka enota dobi mesečni obračun, iz katerega lahko ugotovi višino celotnega dohodka, stroškov in dohodka.

Do leta 1967 je CDS sprejemal okvirne proporce plana, ekonomske enote pa so samostojno planirale v danih okvirih. Glede na to, da so ekonomske enote pogosto nasprotovale mnenju strokovnih služb, razen tega pa niso bi-

le posebno zainteresirane za planiranje višine dohodka, je CDS od leta 1967 zahteval izvršitev samo enega planskega proporca, to je, da mora biti višina dohodka, če se želijo osebni dohodki zadržati na isti ravni, tudi v višini dohodka preteklega leta. S tem je postavljena funkcionalna odvisnost med kategorijami oseb-

nih dohodkov in dohodka. Obenem je dekoncentriran pomemben vpliv posameznikov in strokovnih služb, istočasno pa so posamezniki in strokovne službe postavljeni izven neugodnega položaja, da »krojijo usodo« ekonomskim enotam.

Glede na to, da so strokovne službe dobile status uslužnost-

Ob-nih enot, je bilo potrebno izračunati njihov cenik uslug in je tako npr. ugotovljeno, da mora kadrovik ustvariti dohodek od 2.600.000 S-din ali npr. ekonomist 3.800.000 S-din.

Vsi obračuni med enotami bazirajo na internih cenah. Pri administrativnih enotah je težko izmeriti delo ter je v planu dohodka obrnjena akumulacija po povprečni akumulaciji in nivoju podjetja.

V sedANJI situaciji ni popolnoma rešeno vprašanje prelivanja dohodka (zaradi ekonomskih ključev delitve fiksnih stroškov), kakor kritje izgube, ki zaenkrat krijejo vse delovne enote. Prav tako je bil na posvetovanju naglašena problem vpliva plačane realizacije na delitev dohodka po ekonomskih enotah ter se predvideva v zaključkih posvetovanja predlog ponovnega prehoda na ugotavljanje dohodka po fakturirani realizaciji (sprememba zakona).

Člani delovne skupnosti Steklarne Hrastnik so bili ob sporočilu, da je na bližnjem Vzhodu prišlo do spopada med Izraelom in arabskimi deželami, zelo ogorčeni zlasti zaradi tega, ker se je izkazalo, da so se v zadevo vključile imperialistične sile in da je Izrael samo orodje za širjenje reakcijskih kapitalističnih težej. Zaradi zaskrbljenosti in pozitivnih stališč naše vlade kakor družbeno političnih organizacij je bil dne 6. 6. 1967 masovni sestanek vseh članov Steklarne Hrastnik, kjer je bila sprejeta resolucija in je bila podana obrazložitev izraelske agresije z zgodovinskim ozadjem. Kolektiv je sprejel resolucijo, ki je bila poslana republiškim odborom naših družbeno političnih organizacij, kakor tudi kabinetu maršala Tita, in se glasi:

RESOLUCIJA

Ob izbruhu sovražnosti na meji med Izraelom in arabskimi deželami, kakor tudi neposredna udeležba imperialističnih sil Anglije in Amerike v napadih, kar lahko pomeni nov svetovni spopad ob še nezacelejenih ranah II. svetovne vojne, povzroča resno zaskrbljenost vseh demokratičnih in miroljubnih sil na svetu, zato se tudi člani kolektiva STEKLARNE HRASTNIK pridružujemo vsem tistim silam, ki zahtevajo takojšnjo ustavitev agresije in spoštovanje nedotakljivosti ozemlja, suverenosti narodov in ustanovne listine organizacije združenih narodov.

Zavedamo se, da izraelska agresija ni samo rezultat težej izraelskega naroda, temveč da je ravno ta narod v marsikaterem pogledu orodje imperializma in tistih, ki jim je edina težnja, zanetiti sovraštvo med narodi in morilsko vojno, ker bi edino na ta način obdržali stoletne kolonialne težnje napram nerazvitim deželam in si na njihov račun zagotovili in utrdili svojo gospodarsko in politično moč.

Kljub temu pa je Izrael pred svetom in vsemi demokratičnimi in miroljubnimi silami odgovoren za vse posledice.

Nesporno je, da so združene arabske sile pod vodstvom tov. Naserja ukrenile vse, da ne bi prišlo do oboroženega spopada, kar so že dokazale s prenašanjem stalnih sovražnih stališč Izraela in pritiska drugih imperialistov, vendar so morale nazadnje ustrezno ukrepati in braniti svoje narodnostne pravice, svoje ozemlje in poskrbeti za varnost svoje države in njenih ljudi.

Združena arabska republika pa je s tem tudi dokazala, da je vedno pripravljena braniti suverenost vseh arabskih dežel, ki spoštujejo svobodo in medsebojno sodelovanje.

Ameriške in angleške pomorske sile so, ko so se z letalstvom v Sredozemskem morju neposredno udeležile letalskih napadov zoper arabske dežele, jasno pokazale, da so za agresijo, s tem pa tudi istočasno prevzemajo odgovornost pred vsemi narodi sveta za vse posledice, vznikle iz tega spopada.

Člani kolektiva Steklarne Hrastnik se dobredno strinjamo s stališči vlade SFRJ in z izjavo predsednika TITA ter odločno zahtevamo, da se agresija in spopad na izraelsko-arabski meji takoj ustavi in zagotovi mir v svetu.

Kolektiv Steklarne Hrastnik

DOPISUJTE V STEKLARJA

Po pravilniku steklarne Pančevo delovne enote samostojno razpolagajo z delom ustvarjenih skladov, in to: 14 % od poslovnega sklada in 20 % od sklada skupne porabe. Sredstva razširjene reprodukcije so še vedno centralizirana na nivoju podjetja.

Poseben poudarek je dan nagrajevanju v pomožnih delavnicah, ki so pred nedavnim bile izključno vezane na rezultate dela delovnih enot, katerim so dajale usluge. Vsekakor je takšno povezovanje samo delno opravičeno, ker so se boljši rezultati dela lahko dosegli tudi z drugimi elementi ekonomiziranja, na katere pomožne delavnice nimajo vpliva. Razen tega je takšen način nagrajevanja ustvaril pri delovnih enotah pomožnih delavnic občutek, da so njihovi rezultati izrecno odvisni od dela drugih, obenem pa s tem občute, da živijo na tuj račun. Ta vprašanja so rešena z medsebojnimi pogodbami med izvajalcem in koristnikom. S pogodbo je odrejeno, koliko ima lahko vsak stroj časovnih zastojev. V primeru večjega števila ali časovno daljšega zastoja so pomožne delavnice kaznovane s penali in obratno, v primeru zmanjšanja sredstev so premirani. Razen tega pomožne delavnice, če zmanjšajo zastoje in izpolnijo svoje planske obveznosti glede rednega vzdrževanja, lahko delajo tudi ostala neplanirana dela.

Komercialna služba (prodaja in nabava) je premirana na osnovi pozitivne razlike v ceni, oziroma znižanja cene nabave.

(Nadaljevanje na 6. strani)

OB PRAZNOVANJU OBČINSKEGA PRAZNIKA 3. JULIJA
PRAZNOVANJU RUDARJEV IN ZB, ČESTITA VSEM HRASTNIČANOM

KOLEKTIV STEKLARNE
IN UREDNIŠTVO

Bil sem pri tovarišu Titu

Obljubili smo v prejšnji številki »Steklarja«, da bomo zapisali nekaj vtisov Janeza Ciglarja, ki je obiskal tovariša Tita ob njegovem 75. rojstnem dnevu. Ko se je Janez vrnil iz Beograda, smo ga obiskali in nam je med drugim povedal:

»Že od trenutka, ko sem zvedel, da sem izbran za potovanje v Beograd k tovarišu Titu, sem bil zelo srečen. Pred odhodom sem se pogovarjal s predsednikom Občinske skupščine Hrastnik tovarišem Babič Milanom in komercialnim direktorjem našega kolektiva tovarišem Mlinar Martinom o nekaterih podrobnostih v občini, kakor tudi v podjetju. Nato sem odpotoval v Ljubljano, kjer smo se zbrali vsi delegati iz Slovenije. Pred odhodom smo imeli še dva krajša razgovora in obvestili so nas o načrtu potovanja. Iz Ljubljane smo odpotovali 23. maja ob 15. uri in isti dan zvečer po prijetni vožnji prispeli v Beograd. Tu nas je pričakovala tovarišica iz Ljubljane, ki je že prej odpotovala v Beograd in nam tako rezervirala

vse potrebno za bivanje v Beogradu. Ona nas je seznanila tudi o vseh podrobnostih obiska pri tovarišu Titu.

To noč nisem spal, ker sem radostno pričakoval trenutek, ko bom lahko v neposredni bližini tovariša Tita. Ob 10. uri zjutraj smo imeli pri njem sprejem v Belem dvoru, do koder so nas pripeljali z avtobusi. Ko smo prišli v Beli dvor, se je tu gnetlo že mnogo ljudi, kajti vsakdo je želel, da bi bil čim bliže tovarišu Titu. Po sprejemu štafete nas je tovariš Tito povabil na drugo stran Belega dvorca na razgovor. Tovariš Tito je najprej obiskal pionirje, nato pa še nas in člane delovnih kolektivov. Vsi so ga prosili, da se z njim slikali, kar je rad storil.

Po končanem obisku smo si ogledali še Avalo ter program na stadionu JLA. Po končanem programu smo se vrnili na postajo in tudi kmalu odpotovali. To potovanje mi bo ostalo v lepem spominu, saj sem doživel lepe trenutke.«

JANEZ CIGLER kot delovni predsednik na letni konferenci ZM

ČLOVEK – ČLOVEKU

4. junij praznujejo vsako leto v spomin na začetek moderne službe za transfuzijo krvi in kot praznik prostovoljnih krvodajalcev.

Ob tem dnevu in ob čestitkah vsem krvodajalcem je potrebno še enkrat ugotoviti, da so potrebe po krvi, tem nenadomestljivim zdravilom, vedno večje. Ker je kri nenadomestljivo zdravilo, ki ga ima le človek, je na dlani, da naša zdravstvena služba ne more biti uspešna in zadovo-

rganizacija Rdečega križa že 14. leto organizira krvodajalske akcije, zbira prostovoljne krvodajalce in nenehno skrbi, da bi se zadostilo potrebam po krvi, ter da bi zdravstvena služba lahko nemoteno zdravila in reševala in zlasti v nujnih primerih ne ostala praznih rok. Poudariti pa moramo, in o tem smo prepričani, da naša zdravstvena služba ne more biti uspešna in zadovo-

ljiva brez krvi. In če smo o tem prepričani, potem moramo doseči množično krvodajalstvo, kar pa ne more biti več le skrb Rdečega križa, ampak mora pri tem sodelovati celotna družba.

V zadnjem obdobju so nam precej ovirale akcije govorice o izvozu krvi, ki jih širijo tisti, ki poskušajo opravičiti sami sebe, oziroma svoje nesodelovanje, čeprav tudi sami računajo na pomoč sočloveka.

Nešetokrat smo že povedali, da kri ni predmet trgovanja, da je ne izvažamo niti ne prodajamo tako ne pri nas, niti kjerkoli na svetu. Le kako naj bi jo prodajali, saj često ne krijemo niti vsakdanjih potreb. Če pa kdaj akcije potekajo nekoliko bolje, pa kri predelujemo v plazmo, da si zagotovimo potrebne rezerve, ki so pri nas še vedno nezadostne v primerih večjih elementarnih in drugih nesreč.

Tudi v bodoče računamo na solidarnost naših ljudi, da bomo

Ob izidu pravilnika o zdravstveno tehnični varnosti

Vsi člani kolektiva so pred nedavnim sprejeli pravilnik o zdravstveno tehnični varnosti pri delu v našem podjetju.

Snov oziroma določila tega pravilnika so povzetek zakonskih določil Temeljnega zakona o varstvu pri delu ter povzetek ostalih določil iz področja varstva pri delu.

Zakon o varstvu pri delu odpravlja pomanjkljivosti s področja varstva pri delu, ki so se nabrale in pokazale v vseh letih po osvoboditvi ter zahteva sedaj predvsem sanacijo izredno nizke stopnje varnosti v podjetjih. Zato je razumljivo, da predvideva zakon poleg ostrih sankcij tudi možnost prisilne uprave, če bi podjetje ne izvajalo programirane varstva pri delu v skladu z zahtevami zakona.

Osnova za izvajanje varstva pri delu v podjetju mora biti ustrezen pravilnik o varstvu pri delu, ki mora obsegati vse elemente, ki jih zahteva zakon, in elemente, ki so pogojeni z obsegom in raznovrstnostjo dela v podjetju. Po Pravilniku mora podjetje kot glavni nosilec nalog in zadev s področja varstva pri delu, skrbeti za dosledno izvajanje pravilnika.

Pravilnik o varstvu pri delu določa zlasti sistem in organizacijo varstva pri delu, naloge in odgovornost direktorja in drugih odgovornih oseb v zvezi z varstvom pri delu, organizacijo, delovno področje in pravice službe za varstvo pri delu. Določa tudi postopek in način, kako se osebe na delu seznanijo z delovnimi pogoji in nevarnostmi ter kako se poučujejo in vzgajajo na področju varstva pri delu. Posebno poglavje govori tudi o pravicah in dolžnostih posameznega člana kolektiva.

Nova in zlasti v začetku je pomembna zahteva zveznega in republiškega zakona o varstvu pri delu, da mora podjetje najmanj enkrat letno opraviti preizkušnjo, ali so tisti, ki nadzorujejo, vodijo ali opravljajo delo, kjer je pove-

čana nevarnost za poškodbe in zdravstvene okvare, zadostno usposobljeni za varno nadzorovanje, vodenje in opravljanje takih del. To praktično pomeni, da mora zlasti vodilni tehnični kader podjetja dokazovati svoje znanje o varstvu pri delu, sicer ne more ostati na svojih delovnih mestih.

Pravilnik o varstvu pri delu določa pravice, dolžnosti in odgovornost posameznika pri delu, razumljivo pa je, da še zlasti pravice in dolžnosti vodilnih oseb podjetja, kar je pomembno še zlasti zato, ker so v svoji zmožnosti zlasti posamezni tehnično odgovorni kadri menili doslej, da ne nosijo nobene odgovornosti za varstvo pri delu.

Uresničujoč pravico samoupravljanja imamo ljudje na delu pravico in dolžnost organizirati varstvo pri delu in skrbeti za napredek vsakega posameznega člana našega kolektiva.

Ob izidu pravilnika upravičeno pričakujemo, da bo vsak član kolektiva podrobno proučil obstoječi pravilnik o varstvu pri delu in s svojimi koristnimi predlogi pomagal sebi in kolektivu organizirati zdravo in varno delo, ki ne sme poznati nezdod, poškodb in zdravstvenih okvar pri delu.

Posnemanja vredno

Že prejšnja leta je bila navada, da so se na Dan republike sindikalna podružnica, delavski svet in vodstvo Steklarne Hrastnik spomnili svojih bivših delavcev.

Ker je bila lansko leto Steklar na v finančnih težavah, nas je obdarila letos za Praznik dela. Večina nas upokoencev je te težave razumela, samo posamezniki teh težav niso hoteli razumeti.

Upravni odbor sindikalne podružnice Steklarne Hrastnik je postavil komisijo, ki je razdelila sredstva, ki so bila na razpolago. Komisija je bila mnenja, da je pokojnina 80.000 S-din kar lepa napram nižjim pokojninam, ker ni bilo dovolj sredstev na razpolago, da bi bili deležni te obdaritve prav vsi upokoenci. Komisija je tudi smatrala, da je ta pokojnina kar lepa proti tistim, ki so šli v pokoj po starem pokojninskem zakonu.

Splošno pa je bilo zadoščenje, ker niso dobili darila samo nosilci pokojnine, temveč tudi žene upokoencev, kar se do sedaj še ni primerilo.

Kaj je pomenila ta obdaritev, so pokazali veseli obrazi vseh obdarjencev.

Zato se na tem mestu najlepše zahvaljujemo sindikalni podružnici, delavskemu svetu in vodstvu podjetja za to plemenito gesto.

Hvaležni upokoenci Steklarne Hrastnik

lahko tudi v bodoče govorili o uspehih pri zagotavljanju vsakodnevni potreb pri reševanju življenj sodržavljanov, zlasti če upoštevamo, da gojimo krvodajalstvo na načelu prostovoljnosti in da želimo vključiti čim več novih, mladih ljudi; s tem skušamo doseči, da bi vsi zdravi državljani le nekajkrat v svojem življenju darovali kri in to takrat, ko so v najboljši zdravstveni kondiciji.

Ob tej priložnosti vsem našim krvodajalcem za njihov praznik v imenu občinskega odbora RK Hrastnik iskreno čestitke kakor tudi organizatorjem krvodajalskih akcij, zahvala organom upravljanja za njihovo razumevanje pri tem človekoljubnem delu z željo, da bi tudi v prihodnje tako uspešno opravljali svoje humano delo pod znanim geslom »Človek – človeku«.

Občinski odbor rdečega križa Hrastnik se v imenu vseh tistih, katerim ste s svojo krvjo rešili življenje, iskreno zahvaljuje!

Industrijski tehnični sejem v Hanovru

Za ogled sejma so organi upravljanja določili šefa izvoza tov. Kozoleta, ki je s predstavnikoma »Sijaj« Hrastnik odpotoval že v soboto, dne 29. 4. 1967, dočim je bil zame določen datum odhoda v torek, 2. 5. 1967 skupno s predstavnikom »Kemija-Impeksa«, ki ga pa ni bilo, ker je odpotoval že dan prej, zato sem potoval sam. Na vlaku sem se slučajno sešel s tovariši iz tovarne »KRISTAL« Samobor, ki so, štirje po številu, prav tako potovali na sejem v Hannover. Potovanje se je odvijalo brez zapletov in tako sem v sredo, dne 3. 5. 1967 prispel v Hannover.

Naslednji dan, v četrtek 4. 5. 1967 sva se sešla na sejmu s tov. Kozoletom in v naglici obiskala nekoliko naših kupcev, ki so želeli predvsem novo oblikovana stekla, za nekatere pa mi je dal tov. Kozole dogovorjene termine za razgovor, pri teh razgovorih je bil potem navzoč še tov. Rizvanović od »Kemikalije« Zagreb. O teh razgovorih sem podal detajlno poročilo komercialnemu sektorju.

Pri razgovorih s kupci je bilo opazno, da imajo nekateri stalno zadosti odjemalcev in polne roke dela, čeprav imajo na paviljonu tudi po 12 uslužbencev. To so predvsem firme Zimmermann, Petra-Werk in Gründel & Kolck, Honsel, so pa spet druge firme, ki po videzu vsaj na velesejmu nimajo posebnih uspehov, njihovi proizvodi skoraj oda nimajo obiskovalcev — kupcev.

V celoti je bilo čutili, tudi po navedbah naših kupcev — veliko rezerviranost in previdnost v nakupu. Kupci so le z veliko previdnostjo dajali večje naloge, vsi so se hoteli prej nekoliko prepričati, kam se bo obrnila modna smer pri lestencih in svetlobnih telesih. Zanimivo je, da je bilo število obiskovalcev sejma veliko večje kot prejšnja leta, kar je dokazano tudi z večjim številom prodanih vstopnic in po zasedenosti sob, vendar je bilo kljub povišani vstopnini več gledalcev kot poslovnih ljudi, čeprav ima ta sejem z visoko vstopnino izrazito poslovni značaj.

Vsi naši kupci želijo nove, originalne ideje in so zanje pripravljani plačati modele, samo da jih dobijo. Želijo jih pa tudi hitro in z njimi čimprej nastopiti na tržišču. Vsi kupci so že letos prelomili tradicijo, po kateri bi bilo vzorčenje vsaki dve leti in bi naj letošnji sejem ne bil vzorčni, ker so skoro vsi prinesli kup novosti, kdor pa jih ni, je to čutil pri plasmaju. To misel je izrazil tudi časopis Messe Kurier, strokovno glasilo sejma. Novosti bodo želeli sedaj vsi, kupci z zmanjšano prodajo zato, da se izvlečejo iz težav, oni z drobno prodajo pa zato, da obdržijo osvojene pozicije. Težnja po kopiranju uspešnih stvaritev je vse manjša, ker so nesolidni kupci, ki so kopirali tuje stvaritve, izgubili več sodnih procesov, ki so jim prizadejali ogromne stroške in poslovne izgube, ne samo finančne, temveč tudi izgube ugleda.

Zaradi vse večje konkurence nemških pa tudi čeških in romunskih steklarn bomo morali

posvetiti vso pozornost novim originalnim oblikam in desenom svetlobnih teles ter hitri in solidni izdelavi kalupov zanje. Tu moramo znatno izboljšati poslovanje in poslovnost sicer ne bomo kos trdi konkurenci nemških steklarn, ki si s steklaro Limburg in Verdol na čelu silno prizadevajo, da pridobijo kupce, ki so doslej kupovali pri nas. Za njimi dosti ne zaostajata steklarni Peill & Putzler in Phönix, ki sta doslej izdelovali predvsem velika kvalitetno izdelana svetlobna telesa, dalje »DORIA« München in Ritzenhoff. Vse te steklarne pa so sedaj pričele izdelovati tudi manjša, delno tudi kristalne tulpice. Vse imajo močne dobro razvite oddelke za industrijsko oblikovanje, kot sta ugotovila že tovariš direktor Klanšek in tov. Kozole na obisku v Nemčiji v novembru 1966 in so v stanju hitro prinašati nove, uspele izdelke.

Ker so ta dejstva znana, bi bil skrajni čas, dati več podpore oddelku za oblikovanje v Steklarni Hrastnik. Močna konkurenca v razsvetljavnem steklu je tudi iz Vzhodne Nemčije, kjer po časopisnih virih dela razsvetljavno steklo 6 steklarn. Vodstvo imata veliki steklarni Bischofswerda in Radeberg, dalje Maksimilian Hofmann, Glaswerk Dresden, Glaswerk Welzow in Glaswerk Poeschmann & Co. Te steklarne so imele na letošnjem sejmu v Leipzigu razstavljenih 800 različnih svetlobnih teles, od tega 250 popolnoma novo oblikovanih. Navajam ta podatek, da se ne bomo uspevali in se znašli lepega dne popolnoma izrinjen iz zahodnonemškega trga. Močna producenta razsvetljavnega stekla, ki nastopata na zahodnoneškem trgu, sta še belgijska steklarna Scelmond in francoska Doyen, ki tudi razstavlja, zlasti lepe stiskane tulpice iz kristalnega stekla.

Zanimivo je, da so mnogi pričakovali silen dvig prodaje stiskanih prozornih plafonov, pa se ta pričakovanja niso izpolnila in so velika sredstva, vložena v reklamo, propagando in orodje ostala neamortizirana. V velikem porastu pa je prodaja pihalnih prozornih plafonov, ki so prav tako lepe in tehnično neoporečne in jih vrsta kupcev želi vpeljati v svoj asortiman.

Glede mode razstavljenega stekla so nekateri strokovnjaki mnenja, da je prozorna kristalna moda že dosegla svoj višek in da je v pojemanju, vendar to ni še nikjer bilo opazno. Preko 90 % vsega stekla je bilo v prozorni izvedbi od navadnega do svinčnega kristala delno motno obrušene in ker gorijo na lestencih v vseh steklih žarnice, se od silnega bleščanja in razvijajoče se toplote človek hitro utruja, posebno še od dolge hoje in ogledovanja in ocenjevanja razsvetljenih izdelkov. Zanimivo je, da so se nemški kupci, ki jim je to gost in enostavnost blizu po narodnem karakterju, že naveličali stroge, cilindrične, okrogle forme in geometrijskih pravilnih reliefv-desenov. Vse redkeje jih je videti. Vse pogostejše je videti tulpe v obliki mnogokotnih pri-

zem in pa razne vrtenine z zelo globokim desnom. Pri tem ne iščejo vedno le tehnološko najlažjega izhoda na škodo kvalitete, ampak se potrudijo premestiti tehnološke ovire z domiselno konstruiranimi kalupi. Globina desena je včasih tudi 10—15 mm, so pri tem debela na dnu do 40 mm in dejansko oblikovno in kvalitetno nimajo tekmece. Take zaprte tulpe izdeluje Chertlottenhütte Verdohl iz svinčnega stekla, pihane v model, in njih učinek in lom svetlobe ter njih posebna nesimetrična oblika vzbujata strmenje opazovalcev.

Tudi mi se bomo morali počasi izkopati iz naše konvencionalnosti in priznati tudi tovrstne moderne stvaritve, ki kot oblačila, stanovanja, glasa izžarevajo duh našega časa atomske dobe. Sploh narašča število zaprtih prozornih tulpic, ki so na lestencih montirane z zaprtim delom navzdol. Za nas bi bila ta izvedba ugodna, ker bi lahko dodelava v brusilnici popolnoma odpadla in bi se lahko tulpice na kraju hladilne peči že pakirale. Mislim, da bi jih morali čimprej sprejeti v proizvodni program. Povprašal sem, če imajo težave s hlajenjem ozroma ventilacijo, ker je žarnica v zaprtem prostoru, vendar pravijo, da pri ozkih kvalitetnih žarnicah nemške proizvodnje ni nobenega problema.

Brizganih tulpic s svetlim pasom ni bilo skoro videti, se pa še v trgovinah v velikih količinah prodajajo, ker je tudi v Nemčiji povprečni potrošnik previden pri nakupu preveč bleščečih lestencev s kristalnimi stekli.

V precejšnji meri se pojavljajo svetilke iz plastične mase, vendar jih kvalitetno izdeluje le ena tovarna: ERCO Reininghaus in zanje dobiva celo nagrade za funkcionalnost in lepo obliko. To so velike svetilke, viseče ali plafonere, malih senčnikov ta tovarna ne izdeluje.

Na sejmu je tudi posebna razstava industrijskega oblikovanja, slična naši razstavi BIO v Ljubljani. Na razstavi se ne podeljujejo nobena priznanja, priznanje je že to, da je nek izdelek sprejet na razstavo in ima potem pravico, v vsem reklamnem materialu nositi poseben znak kvalitete, uradno priznan tudi od organa države. Več nemških steklarn, zlasti Peill & Putzler, je letos dobilo ta priznanja za svoje izdelke, prizadevajo pa si tudi drugi, Holandci in Švedi ter Danci, da dobe to priznanje za svoje izdelke na nemškem trgu.

Kot že rečeno, ni videti, da bi imele prozorne stiskane plafone veliko prihodnost, tudi ni opaziti prevladovanja stiskanih tulpic čeprav imajo dober lom svetlobe. Vse več je opaziti ročno ali polavtomatsko pihane tulpice z debelo steno iz svinčnega kristala in so nekateri porabniki tulpic, npr. Peter Werk, prišli že pretežno na boljše vrste tulpic iz kvalitetnejše steklene mase.

Na lestencih razstavljenec je videti razmeroma veliko naših stekel, čeprav so iz navadnega stekla. Zlasti dobro so bili sprejeti novi originalni doma projektirani izdelki, ki se po svojem

konceptu, po raznovrstnosti in likovni čistosti ločijo od povprečja, od že oguljenih osnovno geometrijskih motivov.

O celotni oceni našega proizvodnega programa prozornih tulpic in stropnih stekel lahko trdim, da smo se po kvalitetnem oblikovanju tulpic in razsvetljene sploh prerinili v prvo deseterico proizvajalcev teh artiklov, po kvaliteti steklene mase pa daleč zaostajamo. Po večji podpori merodajnih faktorjev podjetja bi se lahko prerinili med prvih pet, ki krojijo modo razsvetljave: Peill-Putzler, Phönix, Leinburg, Chertlottenhütten, ki za svoje originalne, primarne stvaritve dosegajo tudi boljše cene, cene specializiranih trgovin, ne cene veleblagovnic.

Se glede opalne razsvetljave, kjer ni čutiti bistvenih premikov, strojno izdelavo plafonere tečejo kot doslej, videti pa je že nekaj arhitektonsko dognanih lepih in skladnih ročno izdelanih plafonov, ki se na zidu kot deli desena skladajo v nove enote, imenovane svetlobna mreža. So pa zelo drage in stanejo v maloprodaji okrog 50.—DM.

Tudi v barvastem steklu ni videti v Hanovru bistvenih povečanj, čeprav je bila na razstavi oblikovanja velika reklama za vnašanje barve v stanovanjski ambient: barvasta ohišja televizorjev, barvasti kozarci, barvaste luči za dnevno sobo, znotraj opal, zunaj temnomodre ali črne, barvast porcelan. Treba pa bo zasledovati razvoj na tem področju, ker so barvasta stekla v ZDA zelo priljubljena.

Kozarci, na avtomatih lepo izdelani in poslikani, ki jih razstavlja veliki proizvajalci DUROBER, HEYE, RUHRGLAS, so dekorirani predvsem tako, da privlačijo zbiralce:

Zbirka grbov nemških mest in dežel,

zbirka avtomobilov, zlatih, starih,

zbirka ladij od vikinške z zmajevjo glavo do moderne letalonosilke,

zbirka cvetlic z latinskim imenom,

zbirke ptic z latinskim imenom, zbirke grbov pivovar,

vse poslikano z odlepkami, ter vrsto lepih večbarvnih geometrijskih dekorjev, kar je slikano na stroju za sitotisk. Dekorji so prirejani tako, da ni treba paziti, da se prva barva točno dotika druge. Tovrstni uspehi dekorji so bili projektirani že tudi pri nas, vendar doslej niso še po dolgih mesecih prispeli do izdelave.

Dosti je razstavljenih lepih stiskanih kozarcev, ki jih proizvajata zlasti italijanska steklarna Bormignolli in belgijska Deyon. Izredno lepi kozarci iz zelo čiste stekla s tankim robom so zavzeli na trgu posebno mesto in skoro v celoti osvojili področje mešanih pijač. Gin, Whisky, long drink in cocktailov. K njim nudijo ustrezno, lepo izdelane kelihe, vse skupaj je oblikovano brez prigovora. Jasno, da se za najvišje zahteve proizvajajo vse vrste kozarcev, karaf, skled, vaz iz

(Nadaljevanje na 5. strani)

AKABSKI ZALIV - SAMO KRINKA

Spopad med Izraelom in ZAR ter drugimi arabskimi narodi ni so samo odsev odnosov na bližnjem Vzhodu, ampak rezultat širše imperialistične enote, plan Washingtona, v ozadju katerega ležijo širši politični in ekonomski interesi. V kolikor hočemo razumeti razvoj današnjih mednarodnih dogodkov, je nujno potrebno, da se pogledamo v politiko in odnose, ki obstajajo v mednarodnem pogledu, v svetu kot celoti, ker je neposreden spopad na bližnjem Vzhodu samo eden kritičnih momentov razvoja teh odnosov.

V vseh državah se danes opaža, da se vršijo pomembne ekonomske in socialne spremembe, ki se kažejo v krepitvi socializma, v naraščajoči vlogi novoosvojenih držav, v mednarodnih odnosih, v pozitivnih premikih znotraj posameznih blokov, uveljavljanju politike nevezanosti kot oblike boja za demokratičnejše odnose. Ravno tako pa prihaja do negativnih sprememb, kar se kaže v agresivnem pritisku imperialističnih sil na vseh tistih področjih, kjer te cilje pričakujejo in računajo, da so možne spremembe v njihovo korist.

V zadnjem času opazamo tudi večji pritisk na Jugoslavijo in njeno politiko zaradi nevezano-

sti, poleg tega pa poskušajo imperialistične sile v Italiji dobiti protiutež za izstop Francije iz NATO, in zaradi oslabilnega položaja teh sil v skandinavskih deželah.

Zato na dogodke na bližnjem Vzhodu ni mogoče gledati parcialno — izolirano od razmer v svetu. Dejstvo je, da je potrebno kontinuiteto imperialističnega pritiska od Latinske Amerike (Bolivija) do Vietnama, Grčije, Sinaja, Afganistana itd. smatrati kot organiziran nastop uveljavljanja sile. Pri vsem tem igrajo ZDA najpomembnejšo vlogo, ker izhajajo iz naslednjih stališč:

— SZ ne želi direktnega spopada z ZDA, zato ni nevarnosti za splošno vojno, kar jim pa omogoča in daje možnost grobega nastopanja.

— SZ je zainteresirana predvsem za Evropo, za druga področja pa glede na svojo blokovsko pozicijo ni kazala kakršnekoli zainteresiranosti (posvet v Karlovih Varih).

— Razmere in stanje v Evropi je stabilizirano, medtem ko je stanje v Aziji in Afriki zaradi notranjih in političnih težav nestabilno. Tako situacijo skušajo imperialistične sile izrabiti v ta namen, da zmanjšajo vlogo neodvisnih dežel, da razbijejo poli-

tiko neuvrčenosti in da uveljavijo svoj vpliv na samostojno politiko nevezanih držav. Taka orientacija se kaže v tem: Johnsonova doktrina odbija sklenitev premirja, puč v Grčiji kot element agresivnega pritiska, dajanje nove vloge Italiji, izraelsko-arabski spopad, napad na Sirijo, taktiziranje v varnostnem svetu itd.

— Obstaja kitajsko-sovjetski spor, ki je dolgoročnega značaja in da ga je treba nujno maksimalno izkoristiti.

— Kitajska je trenutno relativno oslabiljena tudi zaradi notranjih nasprotij in spora s Sovjetsko zvezo, zato je potrebno, povečati vpliv v tistih deželah v razvoju, kjer je pred leti dominirala Kitajska.

Puč v Grčiji je sestavni del ameriško-atlantske strategije in je bil njen glavni namen, okrepiti južno krilo pakta NATO, kajti zaradi novejših francoske politike in premikov v nordijskih državah so začele ZDA izgubljati pozicije v centralni Evropi. Zaradi tega jim je potrebna opora v Sredozemlju. Ker je sovjetska zveza začela z nekaterimi državami (Pakištan, Afganistan, Turčijo) razvijati elastičnejšo politiko, so ZDA začele izgubljati pozicije v tako zvanem zaščitnem kordonu oziroma obroču SZ in Kitajske, in nikakor ni mogla dovoliti novo samostojno državo v Grčiji, stične politike v Grčiji. Ker se je to posrečilo v Grčiji je bil naslednji poskus pripravljen za Egipt, kjer naj bi se s pučem v Naserjevi državi (s podkupovanjem in zaroto) uničilo jedro nevezanih držav.

Taka svetovna situacija pa bi se lahko izpeljala samo pod pogojem, da se najde določen lokalni agresor in določena zahteva, kot se je to izrazilo v krizi Akabskega zaliva in zaprtja Tiranske ožine.

ZDA so že dalj časa zavestno izkoriščale nasprotja med Izraelci in Arabci. Namen je bil ta, da se izzove kriza, oslabi Naserja in z lokalno vojno vzpostavi pogoje za dominacijo ZDA na tem področju.

Izrael kot država je bila ustanovljena l. 1948. Meje so bile politično odredene. Do leta 1950 se je vselilo krog 1.200.000 židov. Leta 1948 se je Izrael proglasil za samostojno državo, zaradi česar je arabska liga poslala v Palestino oborožene sile, da bi deželo ohranila za Arabce. Od tedaj da-

tira stalni spor in medsebojni boj z vmešavanjem imperialističnih sil in posredovanju OZN. V letu 1949 pride do vojne, ko je Izrael razširil svoje ozemlje. Nato je nastopilo stanje začasnega premirja, ki ga stalno prekinjajo stalni spopadi in spori. Sueška vojna l. 1956 premirje prekine. Rešitev je našla tako, da so čete OZN varovale demilitarizirano cono in plovbo skozi Tiranska vrata. S prodorom Izraela na arabsko ozemlje je očitno, da je agresor Izrael, ker ima izrazite vojaške prednosti, da ima podporo v ZDA in Britaniji, politično podporo v Varnostnem svetu, da sta ti dve državi vodili politiko zavlačevanja, ki naj bi omogočilo globlji prodor Izraela in na tej osnovi izsiljevanje itd.

Sele resolucija socialističnih držav je našla pravo mesto, ker so se imperialistične sile take enotne politike vseh socialističnih napredkih demokratičnih sil prestrašile, ker se je tako rekoč prvič pokazala skupna moč socialističnega sveta. Kljub temu ne obsojamo Izraela kot državo, obsojamo pa izraelsko agresijo in poskuse izvajanja stalnega pritiska s ciljem širjenja državnega teritorija na škodo Arabcev.

Tudi ni pravilna teza ekstremnih stališč po likvidaciji Izraela kot države ali Izraelcev kot ljudi, ker je izraelska država realnost. Vsekakor pa je nujen odpor zoper poizkuse širjenja reakcionarnih vplivov in ameriške dominacije preko Izraela. Sami pa se vključujemo v odpor zaradi tega, ker v okviru politike koeksistence zahtevamo opredeljevanje in maksimalno diplomatsko angažiranje. Koeksistenca ni pasivni nevtralizem, temveč aktivnost, angažiranost, da se rešijo odprta vprašanja in spori.

ROKOMET — ŽENSKÉ

V povratnem kvalifikacijskem srečanju je domači RK »Steklar« z igralkami RK »Storžiča« iz Golnika izgubil srečanje z rezultatom 4:8. Tako ostane RK »Storžič« še nadalje v republiški ligi. Igralke »Steklarja« se bodo morale za naslednje leto temeljiteje pripraviti.

INDUSTRIJSKI TEHNIČNI SEJEM V HANOUVRU

(Nadaljevanje s 4. strani)
najčistejšega svinčenega kristala, vendar to področje za nas ni tako zanimivo.

Razstavljajo tudi velike tovarne embalažnega stekla, ki predvsem propagirajo lahke, tanke steklenice za enkratno uporabo, npr. steklenice za pivo, coca colo in druge pijače, ki se ne vračajo za ponovno polnjenje. Te steklenice normirane oblike po DIN se uspešno prebijajo in so protiutež polnjenju piva v konzerve.

Svojevrstno področje je proizvodnja finskih steklarn, ki grede popolnoma svojo pot. Njih izdelke oblikujejo svetovno znani oblikovalci, izdelani so ročno in so popolnoma svojevrstni. Mnogo je oglatih v lesen model brez vrtenja pihanih izdelkov. Zaradi enkratnosti je njih cena visoka in sodi po svoji kvaliteti v sam vrh.

Med nemškimi steklarnami zavzema mesto tovarna GLASWERKE ZWIESEL, ki je del koncerna Schott-Mainz. Z veliki sredstvi, ki jih je vložila matična tovarna Schott, so konstruirali v tovarni stroje za avtomatsko izdelavo kvalitetnih kozarcev in kelihih. Ti stroji so ena najbolj čuvanih industrijskih tajnosti in sodeč po tem, da so iz nemškega gostinstva skoro popolnoma izrinili druge kelihe, tudi uspešno delajo. Imel sem jih priliko videti, izdelani so brezhibno: tenko pihana posoda, tenak oglat pecelj in čisto izdelana peta — ploščica. Te kelihe je projektiral vrhunski oblikovalec prof. H. Löfelhard in so ne samo tehnološko brezhibno izdelani ampak tudi funkcionalno in estetsko neoporečni.

Na letošnjem sejmu se pojavlja tudi velika reklama za japonsko steklo z obilico lepih perspektiv. Ker so Japonci znani po cenenih izdelavi, dobri kvaliteti in izostrenem čutu za trgovino, se lahko kaj kmalu pojavijo kot pomemben tekmelec na evropskem tržišču. Njih izdelki so predvsem lepi, ročno izdelani kelihi, avtomatsko izdelani kozarci in kelihi, stiskani pepelniki, vaze, svečniki, atomizerji za kolonsko vodo in male opalne tulpice.

To so ocene in vtisi z velesejma za industrijske proizvode, ki ima svetovni pomen. Na sejmu vidiš ljudi vseh jezikov, vseh ras, zastopano je vse, kar kakorkoli sodeluje v proizvodnji in prodaji potrošnih dobrin od stekla, svetil, porcelana, ur, plastičnih mas, strojev vseh vrst do najmodernejših elektronskih naprav, radarjev in elektronskih možganov. Vsi si prizadevajo za čimboljši uspeh, ker v trdem neusmiljenem konkurenčnem boju šibkejši in omejeni propadejo. Samo najboljšim je zagotovljen uspeh, povprečneži životarijo, podpovprečni propadejo in nihče ne krije njih izgube, niti občine, niti država.

Tega bi se morali zavedati tudi pri nas, kadar sprejemamo važne odločitve. Dosledno obvladanje tržnih zakonitosti, industrijska disciplina, dosledno izvajanje sprejetih obveznosti, smelo in hitro lansiranje novih originalnih izdelkov, neprestano razmišljanje o izboljšanju proizvodnje ki nam lahko omogočijo izhod iz sedanjega položaja in izboljšanje življenjske ravni.

OBVESTILO

Obveščamo člane sindikalne podružnice notranji obrat, da ne iščejo denarnega posojila pri pododboru, ker obstaja v ta namen pri podjetju samopomoč. Le v primeru smrti družinskega člana, če je v ta namen predloženo dokazilo. Sklep, ki je bil sprejet na seji dne 26. 5. 1967, ne velja.

Sindikalna podružnica notranji obrat

POSLEDNJI – ODLOČILNI BOJ PRVIH HRASTNIŠKIH PARTIZANOV

V noči med 25. in 26. decembrom leta 1941 so na »Frzocu« zagorele rudniške strojne naprave in plameni, ki so zažareli iz višav, so oznanili Hrastniku in okolici upor prvih borcev proti fašizmu, upor prvih Hrastničanov.

Po težkih borbah in po taktičnem umikanju iz kraja v kraj so dne 5. januarja 1942 v jutru prišli ti naši borci, 6 po številu, do samotne kmetije pri »Vrharju« pod Mrzlico, kjer so po dolgih prošnjah izprosil nekaj hrane, nakar jih je gospodar napotil na skedenj, kjer bi se naj spočili. Postavili so straže in mirno zasпали.

Gospodarja Vrharja pa je začela mikati visoka nagrada, katero so takrat razpisali Nemci za vsako izdajstvo, in posrečilo se mu je kljub temu, da so bili pod kontrolo, poslati svojo mater z izdajalskim naročilom k drugemu kmetu. Ta pa je dalje obvestil trgovca Bauerheima Pavla pri Sv. Katarini, ta pa je takoj sedel na motorno kolo in se odpeljal z obvestilom na gestapo v Trbovlje.

Gosta megla je zakrivala prihuljeno plazenje Nemcev, ki so se zbrani od vseh krajev previdno bližali kraju bodočega pokola. Mehak sneg je dušil njihove korake in partizanska straža je zaradi tega prepozno opazila pretečo nevarnost. Pričela je streljati in v kratkih par sekundah je pobila dva Švaba, nakar se ji je posrečilo pobegniti. Med streljanjem so se prebudili ostali borci, in sicer: Mitnjak Ivan starejši, rojen v Murski Soboti, Tršek Franc, Čebin Frido, Bajda Franc, Medved Oto in Curk Ciril. Takoj so se pripravili na obrambo.

Tršek Franc je skočil iz skedenja, a ga je takoj zadela sovražnikova krogla; ves v krvi je nezavesten obležal.

Krog oblegovalcev je postajal vedno ožji, iz začetnih strelav, ki so pričeli padati ob 11 uri dopoldne, je završala prava pravcata bitka za življenje in smrt, bitka za svobodo, ki je brez presledka trajala do 19 ure zvečer.

Položaj je postajal brezupen, a to naše borce ni motilo. Vedeli so, da je njihova usoda zapečatenjena in zaradi tega so hoteli čim dražje prodati svoja življenja. Padali so Nemci in onemoglo preklinjali zagrizenost »banditov«, pozivali so jih k predaji — a vse zaman. Odgovor so jim dali dobro merjeni strelj naši borci. Po dolgih neuspešnih poskusih se je končno posrečilo nekemu Nemcu, da je vrgel na skedenj zažigalno bombo. Ta podvig ga je stal življenje. Plan je bil dosežen. Poslopje je v nekaj trenutkih objel požar, ki je pomenil konec bitke.

Naši junaki so se spogledali, a ta pogled ni izražal strahu. Obrazi so izražali voljo in občuteno zavest po končni zmagi. Vedeli so, da za nje ni rešitve. Zaman so Nemci čakali na krike po usmiljenju, zaman so se pripravljali na presenečenje, zaman so pripravljali verige, da bi jih vkle njene zmagoslavno edgnali, obrazi so otrpnili od presenečenja.

Namesto izrazov strahu je namreč v krvavo noč zaorila iz šestih nepremagljivih grl pesem: »In to bo poslednji, odločilni boj, za Internacionalno življenje vsak žrtvuj!« ...

Šest borcev, okrvavljenih herojev, je v poslednji minuti svojega življenja pelo himno svobode, in

ko je pesem izzvenela v poslednjih akordih, je šest strelav končalo borbo. Niso hoteli živi v roke fašističnih zveri, vsak si je sam, sredi mogočnih plamenov pognal kroglo v prsi.

Ko so Švabi premagali otroplost, so z divjim rjoenjem navalili na goreče poslopje, a ker drugače niso mogli dati duška svoji krvočnosti, so zvezali težko ranjenega TRŠEK FRANCA na rokah in nogah, mu skoznje vtaknili kol in ga kot divjo zver odnesli v avto. Na srečo je mučenik Tršek med prevozom do Trbovelj umrl.

Pesem, ki je izražala zadnjo voljo šestorice prvih Hrastničanov, je še bolj raznetila iskro

upora v naših srcih. Žuljava pest naših poštenih proletarcev je udarila. Danes, ko smo svobodni, nam uhajajo misli nazaj v tisti čas, ko so padli prvi pionirji svobode.

Danes, ko vidimo, da je šlo njihovo pot še okrog 420 tovarišev in tovarišic iz naše občine, vemo, da moramo naprej. Dokončati delo tovarišev, ki so omagali.

Nikdar ne smemo dopuščati, da bi dragoceno prelieto kri oskrinili reakcionarni ostanki.

PRIPIS: V nadaljevanju pa bomo objavljali kratke življenjepise tovarišev in tovarišic, ki so nadaljevali pričeto nedokončano delo prvih hrastniških borcev.

Vtisi iz Pančeva

(Nadaljevanje z 2. strani)

Medsebojni odnosi ekonomskih enot so regulirani s Pravilnikom, ki vsebuje splošne odredbe o nadomestilu škode, katero povzroči ena enota drugi, in se celo določen način ocenitve škode. V bistvu je na tej osnovi regulirana odgovornost v fazni proizvodnji. Prav tako je regulirano s pravilnikom, da ekonomske enote lahko samostojno formirajo rezervni sklad osebnih donodkov. V Pravilniku ni odredb, ki bi limitirale višino izplačila osebnih dohodkov.

Glede na to, da zakon še vedno ni dovolj preciziral tretman ekonomske enote, ni mogoče decentralizirati vse samoupravne pravice. Tako npr. ekonomska enota nima možnosti samostojno reševati disciplinski prekršek, ki pogojuje odpoved delavcu; ali, kljub temu, da ekonomska enota razpolaga z delom skladov, nima možnosti samostojno nabavljati osnovna sredstva, temveč samo predlaga nabavo CDS-u. Prav tako je z odpisi brezvrednih osnovnih sredstev, amortizacijskimi odpisi itd.

In končno, nedavna anketa, izvedena v steklarni Pančevo, je dokazala, da so skoraj vsi delavci za popolno samostojnost ekonomskih enot, ali ne takoj, temveč v krajšem časovnem obdobju, ko bodo ekonomske pogoji za popolno samostojnost.

Iz teh nekoliko črtic o delitvi v steklarni Pančevo lahko zaključimo, v kateri fazi izvajanja decentralizacije obračuna dohodka in skladov se nahajamo mi. Razlogi so morda tudi v tem, da je tam angažirano mnogo večje število oseb, ki izključno delajo na tej problematiki. Razen tega je v Pančevu tudi struktura strokovnih kadrov mnogo boljša kot v Paračinu. Na takšnih delih delajo grupe ekonomistov in pravnikov (mogoče v malo pretirani številki), a inženirji zavzemajo delovna mesta vodij enot. Razen tega imajo posamezni večji obrati celo svoje ekonomiste in pravnike.

Popolnoma sem prepričan, da ta zaostanek lahko nadoknadimo

in da bomo kmalu ravnopravno diskutirali s steklarji iz Pančeva in Paračina tudi o tej problematiki.

Menim, da je potrebno opisati tudi stvari, ki so nas napravile globok vtis, ne tičejo pa se posvetovanja. Od trenutka vstopa v tovarniški krog smo srečali na vsakem koraku izredno disciplino, red in snago. Premalo je tu prostora, da opišem niz sekvenec in doživljajev (od reda v menzi do kajenja in snage v tovarniškem krogu), katere so nas dovedle, da obžalujemo, ker tega ne moremo doseči pri nas.

Pančevčani so nas zelo gostoljubno dočakali in omogočili zares prijetno in koristno bivanje.

Kralj Boris, ecc.

OBVESTILO

V zvezi s celotno akcijo v naši domovini je tudi v Hrastniku prišlo do organizirane pomoči prebivalcem ZAR, da se odstranijo strahotne vojne posledice agresorja Izraela.

Pomen te pomoči je izrecno v tem, da se bo dala ta pomoč beguncem, otrokom, invalidom, vojnim sirotam arabskih dežel, ki so morali s culo v roki zapustiti domače kraje — domačije in oditi v sosedne prijateljske arabske dežele. Znano nam je, da je izraelski agresor zasedel veliko področje — ozemlje arabskih dežel in da je takoj po zavzetju začel s prisilnim izseljevanjem in izganjanjem arabskih državljanov iz okupiranega področja. Dejstvo je tudi, da je napad na ZAR v neposredni zvezi z napadom na vse države, ki zastopajo načelo sožitja in miru med narodi in s tem v zvezi posreden napad tudi na socialistično skupnost Jugoslavije in njeno družbeno upravljanje, zlasti pa napad na njeno temeljno načelo — načelo miroljubne koeksistence.

Ves svet, vsi demokratični narodi in socialistične sile so v zadnjih dneh pričeli zbirati ustrezajoča sredstva, da pomagajo beguncem, pregnancem arabskih dežel. Jugoslavija kot prijateljica in zaveznica ZAR nikakor ne sme ostati samo pri zavzemanju etično moralnih stališč in kot obveznica ter podpisnica moskovske deklaracije je dolžna, da tudi materialno pomaga beguncem in vojnim sirotam.

V ta namen so se tudi v Steklarni Hrastnik na pobudo sindikata vršili zbori delovnih ljudi v posameznih enotah, na katerih je bil sprejet sklep, da se v ta namen iz neto osebnih dohodkov vsakega posameznega člana da prispevek v višini 1,5% mesečnega osebnega dohodka za dobo 1 meseca.

Prispevek se bo obračunal pri izplačilu osebnega dohodka za mesec junij.

Želimo mir v svetu!

Kadrovske vesti

Prišli v podjetje

Dežlak Stanislav, pom. delavec v slikarnici; Grlica Zdravko, Kuhar Stanislava, Železnik Marija, Plazar Milena, odnašalci; Reberšak Štefanija, Bevc Lidija, Žnidaršič Marta, Kostanješek Katarina, Vastič Nevenka, pom. del. v brusilnici; Osenjak Ivan, krogličar; Hudina Rudolf, delavec težak; Povše Pavel, pripravljalec modelov; Grlica Slavica, pom. delavka v brusilnici.

Odšli iz podjetja

Dečman Anton, Javornik Marija, odnašalca; Kristan Viktorija, brusilka; Alauf Nada, uslužbenka; Ocvirk Dragica, Plazar Slavica, Sopar Marjeta, kontrolor stekla; Ostojič Vera, odnašalka.

Poročili so se:

Korbar Ivan, ključavničar; Lapornik Edvard, vratar; Prah Anica, stekloslikarka — Vozelj.

Prirastek v družini so dobili:

Brečko Rudolf, sina; Klepej Alojz, hčerko; Mešček Ivan, sina; Kirbiš Egon, sina; Kramžar Alojz, sina.

Zakaj prav analitična ocena

Dohodek se mora deliti delovnim ljudem po že vnaprej določenem sistemu. Jasno je, po sistemu, ki je določen popolnoma demokratično. V tem pogledu so Ustava in zakoni popolnoma precizni. Tako je tudi sam pojem samoupravljanja v delovni organizaciji bitno določen s »pravnicami in dolžnostmi delovnih ljudi, da delijo dohodek delovnim ljudem« (Ustava), a OZRO delovno organizacijo obvezuje, da pri ustvarjanju načela »vsakemu po delu« zagotovi, »da delavci kar najneposrednejše določajo osnove in merila za razdelitev osebnih dohodkov.

Najprej pogledimo, kaj se razume pod citirano obvezo delovne organizacije, da pripravi pogoje in merila za razdelitev osebnih dohodkov. V ta namen navajam del komentarja za ustreznim predpisom.

»Ne bi zadostovalo, če bi se udeležba delavcev pri določanju osnov in meril nanašala samo na razpravljanje v predlogu splošnega akta na zborih delovnih ljudi v cilju dajanja pripomb in predlogov, kar predvideva in obvezuje Osnovni zakon o podjetjih (čl. 81). Potrebno je, da delavci že od prvih konceptov sodelujejo pri določevanju osnov in meril. Nadalje je potrebno, da so v vseh pomembnejših fazah izdelave sistema delavci seznanjeni z rezultati dela na sistemu ter da se zahteva njihovo mišljenje o posameznih pomembnejših vprašanjih, posebno še takrat, če je neko vprašanje rešljivo na več načinov. Tako bi bile pri zaključni diskusiji o samem predlogu splošnega akta eventuelne pripombe samo na vzporedna vprašanja ali manjše dopolnitve koncepta. Na drugi strani pa se ne bi dogodilo, da se udeležba in zainteresiranost delavcev uveljavlja samo pri določanju tabel izhodiščnih osnov v predlogu splošnega akta«.

Očitno je, da se v tem komentarju, kadar se govori o sistemu, misli prvenstveno na sistem, v katerega osnovi stoji analitična ocena delovnih mest. Kar se OZRO-ja tiče, ta namreč nikjer posebno ne govori o analitični oceni kot osnovi sistema delitve, vendar je zabeleženo, da na njo misli. Tako npr. — se ta v čl. 80 izraža na način, ki se paralelno povezuje z analitično oceno:

»Osnove, katere delovna organizacija ugotavlja glede na prirodo in vsebino dela v delovni organizaciji, izhajajo posebno iz vrst delovnih nalog, oziroma poslov, kateri pred delavca postavljajo določene zahteve v pogledu delovne sposobnosti (strokovna izobrazba, delovne navade, iznajdljivost pri delu itd.), izhajajo nadalje iz stopnje vpliva delavca na izkoriščanje sredstev, nivoja tehnične opremljenosti procesa proizvodnje in poslovanja in iz pogojev dela, katerim vplivom je delavec izpostavljen pri delu (delo pri temperaturi, ropot, vlaga, itd.).«

V našem projektu analitične ocene želimo izpeljati neposredno udeležbo članov kolektiva pri realizaciji ocenitve, pri tem pa

uporabljamo najnovejše metodске dosežke na področju analitične ocene delovnih mest.

SPLOŠNI ANALITIČNI MODEL (izbira glavnih karakteristik)

1. Predlog

Predlaga se, da se ocena delovnih mest v podjetju (rangiranje po »težini«) zasnuje na naslednjem splošnem analitičnem modelu delovnega mesta:

- A. Znanje in sposobnost
- B. Odgovornost
- C. Fizični napor
- E. Pogoji dela

2. Obrazložitev

a) Za predložene karakteristike se smatra, da so v določeni meri zastopana pri **vsakem** delu (delovnem mestu) in da brez sumnje korelirajo tudi s »težo« delovnega učinka. Menimo, da te pokrivajo tudi vse »težinske« aspekte delovnega mesta. Glede na to, se lahko s tem modelom **dоследno** uresniči princip analitične ocene, tj. lahko se z ustreznim postopkom za **vsako** delovno mesto določi stopnja udeležbe **vsake** od navedenih karakteristik in s sintezo tako dobljenih mer določi tudi relativna mesta v podjetju.

A. Zahtevano stopnjo koriščenja znanja in sposobnosti, katero bi delavec moral s seboj prinesiti na delovno mesto (zahteve dela).

B. Ustrezno intenziteto odgovornosti, katero mora delavec prevzeti, ter stanje in razvoj zdravih medsebojnih odnosov v podjetju (zahtevki odnosov).

C. Intenziteta umskega napora, katerega mora delavec vložiti v opravljanje dela, katerega izvršuje (teža dela).

D. Intenziteta fizičnega napora, katerega mora delavec vložiti v opravljanje dela, katerega izvršuje (teža dela).

E. Intenziteta neustreznih pogojev, katere mora delavec prenašati pri svojem delu, oziroma intenziteta rizika, kateremu je izpostavljen (teža okolice in nevarnost dela).

b) Gornji model daje osnovo za sistematično delo moderno zasnovane kadrovske službe in službe studija dela ter povezuje proces standardizacije dela (studija časa, gibov, psihološka, fiziološka proučevanja) z izbiro, izobrazbo in gibanjem delavcev v sistemu delitve dela v podjetju.

c) V zvezi z izbiro splošnega analitičnega modela obstajajo namreč naslednje dileme:

1. potrebno ga je postaviti na štiri in ne na pet glavnih karakteristik in to tako, da bi se karakteristike »umski napor« in »fizični napor« združile v karakteristiko »napor«. S tem bi model reducirali na strukturo glavnih karakteristik svojčasnega jugoslovanskega modela »enotnega sistema ocene delovnih mest«;

2. da se iz modela izpusti karakteristika »pogoji dela« in obdelo kot poseben sistem.

Proti takšnim rešitvam govore potrebe, da se ocena realizira kar najneposredneje. Namerava se namreč v oceno vključiti vse de-

lavce (demokratizacija realizacije modela), a to je mogoče izvesti samo v okviru predloženega modela, če se neposredno rangiranje izvaja z »metodo uprejanja parov« za delovna mesta v celoti, ali ločeno za posamezne karakteristike. Združevanje in izločevanje karakteristik bi takšno metodo onemogčilo. Tu je potrebno še dodati, da predloženi model ustreza v celoti strukturi karakteristik tzv. sistema komparacije faktorjev (Factor Comparacion System), ki je namreč najnovej-

ši od štirih znanih bazičnih sistemov (klasifikacijski, rangirni, točkovni in faktorni) in, ki je pri izvajanju najoperativnejši, tj. najhitrejši, in s tem tudi najcenejši. Vendar ga ni mogoče v naših pogojih do potankosti uporabiti.

Zato bo predloženi model realiziran s kombinacijo točkovnega sistema s sistemom globalnega ali analitičnega rangiranja, da bi tako pridobili na času in neposrednosti (demokratičnosti) ocenitve.

Kralj Boris, ecc

Rešiti vprašanje brezposelnosti

Na posebni konferenci, ki jo je organiziral Občinski sindikalni svet Hrastnik in na kateri so razpravljali o tem kako v prihodnjih letih rešiti vprašanje brezposelnosti oziroma zaposlitve naravnega prirastka, so bili prisotni predstavniki vseh družbeno političnih organizacij, delovnih skupnosti, občinskih organov.

Na konferenci se je ugotovilo, da se je o vprašanju brezposelnosti razpravljalo že na mnogih sestankih najrazličnejših organov, vendar pa nikoli še niso bili sprejeti konkretni zaključki, od katerih bi lahko pričakovali organizirano ureditev tega vprašanja. V poročilu je bilo izrecno poudarjeno, da bo v prihodnosti pritisk na zaposlitev zelo povečan, saj imamo za zaposlovanje 66 procentov brezposelnih, poleg tega pa imamo v okviru delovnih skupnosti še 100 nezaposlenih, ki imajo svoje vloge pri delovnih organizacijah.

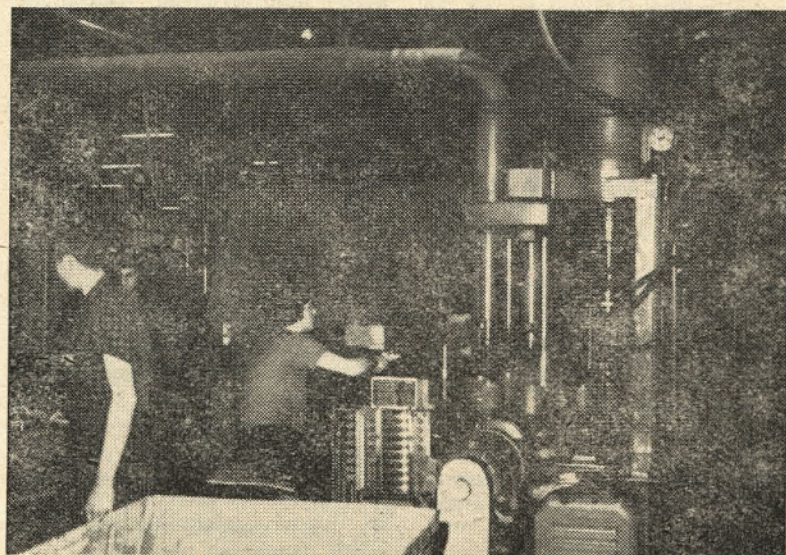
Prikazani problem pa zaostruje še podatek, da bo te dni končalo obvezno šolanje nadaljnjih 200 kandidatov za zaposlitev, od katerih se jih bo sicer nekaj vpisalo na srednjo šolo, vendar bo istočasno skoraj v enakem obsegu ustrezajoče število kandidatov s srednjo šolo. Tako bo v obični v nekaj dneh pritisk na zaposlovanje povečan za nadaljnjih 200 kandidatov. Do vključno 1. 1970 pa se bo to število povečalo na okrog 600 kandidatov.

Na podlagi zaposlovanja pa se vidi, da delovne organizacije oz. industrijski potencial nikakor ne more absorbirati takega števila nezaposlenih, poleg tega pa je iz

vseh planov razvidno, da delovne organizacije do 1. 1970 ne bodo zaposlovale večje števila, kot bo to narekovala dinamika starostnega upokojevanja, kar pa znaša največ 60 delavcev letno.

Na sami konferenci so diskutanti dobesedno prikazali nekatere konkretne rešitve za zaposlitev in sicer tako, da se odpravi nadurno delo, da se zmanjša obseg redno zaposlenih iz naslova pogodbe o delu, da bo potrebno v prvi vrsti na prosta delovna mesta zaposlovati občane Hrastnika (iznešeno je bilo, da se ostale občinske skupščine zapirajo v svoje okvire), da bo potrebno proučiti v katerih občinah obstajajo še prosta mesta in da bi naša občina iz posebnega sklada za ta delovna mesta usposobila delovne ljudi in jih ne bi vzela z nikakršno pogodbo, da bi se tudi vprašanje vajencev in njihove priučitve za posamezne poklice spremenilo, da je potrebno v bodoče več sodelovanja in kooperacije med kadrovsko-socialnimi službami podjetij kakor tudi zavoda za zaposlovanje, da je potrebno posvetiti več pozornosti poklicnemu usmerjanju naše mladine in v tem pogledu najti tudi koordinacijo med podjetji in šolami.

Na konferenci so bili sprejeti ustrezajoči zaključki, ki bodo posredovani kadrovsko-socialnim službam posameznih podjetij, organom upravljanja in v kolikor bodo službe in organi upoštevali vse zaključke v okviru občine kot celote, se bo verjetno vprašanje brezposelnosti začelo organizirano in dosledno reševati.

SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT

IV. športne igre steklarjev Jugoslavije

RK ŠTORŽIČ 4:3 (2:0) RK STEKLAR

Letošnje IV. delavske igre proizvajalcev stekla Jugoslavije bodo v Paračinu od 2. do 4. julija.

Na sestanku organizacijskega komiteja ob koncu maja letos v Pančevu pa so sprejeli naslednji program in propozicije:

Propozicije v vseh panogah so običajne, razen v naslednjih panogah se igra po kup sistemu: nogometu, rokometu, odbojki, šahu in namiznem tenisu. Na tem sestanku so ob prisotnosti predstavnikov udeležencev tekmovanja že tudi izžreballi tekmovalne pare.

V nogometu sodeluje 7 ekip. Naši nogometaši nastopajo v prvem srečanju z nogometaši iz Paračina. Če bodo naši nogometaši v tem srečanju zmagali, potem se bodo v polfinalni tekmi pomerili z zmagovalcem srečanja med Stražo in Skopjem.

V moškem rokometu nastopa 5 ekip. Rokometaši našega kolektiva bodo igrali v prvem srečanju z rokometasi Samobora in se v primeru zmage v drugi tekmi pomerili z rokometasi iz Skopja.

V ženski odbojki nastopajo samo 3 ekipe, in to: Paračin, Hrastnik in Pančevo. Ekipa bodo igrala vsaka z vsako.

V moški odbojki letos nastopa 7 ekip. V prvi tekmi se bodo za zmago borili naši odbojkaši z odbojkaši z Zaječara. V primeru zmage se bodo v polfinalni tekmi pomerili z zmagovalcem iz srečanja med Prokupljem in Skopjem.

Za tekmovalje v namiznem tenisu se je prijavilo 8 ekip. V prvem duelu se bodo srečali naši športniki s steklarji iz Zaječarja.

8 ekip kegljačev pa se bo borilo za čim večje število podrtih kegljev. Število podrtih kegljev bo določilo vrstni red.

V športnem ribolovu bo nastopilo 6 ekip. Tekmuje se po odrejenih propozicijah iz preteklih let.

8 ekip šahistov se bo borilo za zmago po kup sistemu in tako bodo naši šahisti v prvem kolu igrali s šahisti iz Prokuplja.

7 moških strelskih ekip bo tekmovalo v streljanju z malokalibrsko puško v trostavu po 10 metkov in z zračno puško po 20 metkov. Enako pa se bodo pomerile tudi strelke Paračina, Pančeva in našega kolektiva v streljanju z zračno puško po 20 metkov.

Po 4 ekipe moških in ženskih tekmovalcev v atletiki pa se bo pomerilo v naslednjih disciplinah:

moški: tek 100 m, 1500 m, skok v daljino in met krogle.

ženske: tek 60 m, 400 m, skok v daljino in met krogle.

Tri ekipe plavalcev se bo pomerilo za zmago v plavanju na 100 metrov svobodni stil, v štafeti 4 × 50 metrov in 100 metrov prsno. Tri ženske ekipe pa bodo nastopile v plavanju na 50 metrov prosto in 100 m prsno.

Naš kolektiv bo na teh igrah zastopalo okrog 90 športnikov in športnic in upamo, da bodo dosegli vidne uspehe, saj se vsi razen plavalcev in šahistov vneto pripravljajo.

V naslednji številki »Steklarja« vas bomo obvestili o vseh rezultatih in uspehih tega vsejugoslovanskega športnega tekmovanja.

Strgaršek Janez

Na sliki so kegljači našega kolektiva, ki lansko leto niso nastopili na III. športnih igrah steklarjev Jugoslavije v Skopju. Letos zopet nastopajo v Paračinu. Želimo jim veliko uspeha.

Sovdat 3, Milič, Pilih D., Pilih Z., Bratuša.

V prvi tekmi kvalifikacij za vstop v republiško ligo so igralke Štoržiča iz Golnika s težavo premagale še neizkušene, vendar borbene rokometasice RK »Steklarja« iz Hrastnika.

Na tej tekmi so imele igralke iz Golnika prednost, saj so že leto dni tekmoval v republiški ligi, vendar so se bolj znajdele v kritičnih trenutkih, kar pa so Hrastničanke nadoknadile z borbostjo. Posebno vlogo je imela tudi trema zaradi pomembnosti srečanja. Že v prvih minutah drugega polčasa so domačinke vodile s 3:0 in je izgledalo, da je že vse izgubljeno. Po vodstvu domačink pa je prišlo do preobrata. Hrastničanke so se osvobodile treme, najboljša igralka tekme Sovdat Jana je s 3 efektnimi goli ublažila poraz na izrednih 3:4, kar daje realne možnosti ekipi »Steklarja«, da v povratnem srečanju 25. 6. 1967 v Hrastniku nadoknadi minimalno razliko v golih.

Zadnji trenutki te vznemirljive tekme so potekali v tehnično superiorniji in lepši igri Hrastničank. Pohvaliti je treba celo ekipo, vendar še posebno strelko golov Sovdatovo in hladnokrvno vratarko Puflerjevo pri ekipi »Steklarja«, od domačink pa slovensko reprezentantko iz Golnika Dolenovo.

Strgaršek Janez

Povh Branko v reprezentanci JLA

Uspehi hrastniških kolesarjev turistov so v zadnjih letih pokazali nujnost za nadaljnji razvoj tega športa v naši dolini.

Zato je društvo že v lanskem letu vključilo Povh Branka v juniorski razred (tekmovalje mladincev na športnih kolesih). Tako je Branko s svojimi uspehi na enodnevni etapni dirkah opozoril jugoslovanske kolesarske strokovnjake na svoje sposobnosti. Na podlagi njegovih dotadanjih uspehov so ga po odhodu v JNA letos vključili v ekipo kolesarjev JNA, ki bo nastopila na vseh večjih tekmovanjih. Vsakdo si lahko predstavlja, kakšna pridobitev in priznanje je to za kolesarsko društvo v Hrastniku. Povh se bo po vsej verjetnosti razvil v kvalitetnega, prekaljenega kolesarja in bo lahko s svojimi izkušnjami pripomogel, da bodo hrastniški kolesarji imeli v bližnji prihodnosti zelo kvalitetno tehnično vodstvo.

Povh Branko pa ni edina zvezda hrastniških kolesarjev, tu so že njegovi nasledniki, prav tako željni uspeha in napredka.

Oberčkal, Bajda, Koritnik, ti trije se bodo pa letos borili v tej isti disciplini oziroma kategoriji. Letošnja naloga jim bo krst v borbi s tekmovalci, ki že dve leti ali tri leta tekmujejo v tej eliti. Ta disciplina je zelo težka in mučna za začetnika. Toda kljub vsemu je tu že prvi uspeh. Na prvomajskem kriteriju v Aj-

dovščini so dosegli odlične rezultate.

Oberčkal je dosegel drugo mesto, Koritnik četrto in Bajda sedmo mesto od skupno tekmujočih dvajset tekmovalcev. Društvo pa bo še vnaprej skrbelo za močno ekipo turistov, s katero že vrsto let žanje svoje najlepše uspehe.

Ekipo naših kolesarjev udeležencev Titove štafete.

Kršitve delovnih dolžnosti

V preteklosti smo v Steklarni objavljali pravnomočno izvršene ukrepe zoper člane delovne skupnosti, ki so storili lažjo ali hujšo kršitev delovne dolžnosti. Ukrepi so se izrekli na podlagi določil zakonov o delovnih razmerjih in Pravilnika o delovnih razmerjih. V pravilniku je natančno precizirano, kaj se šteje za lažjo in kaj za hujšo kršitev delovne dolžnosti, s čimer je določeno, kako so posamezni člani delovne skupnosti dolžni postopati, ko so na delovnem mestu ali ko so sklenili redno delovno razmerje.

Komisija za izrekanje ukrepov, ki je bila izvoljena v l. 1966, je dejansko prenehala z delom v mesecu marcu 1967. Iz poročila, ki ga je predložila CDS, je razvidno, da je imela skupaj 38 zasedanj in da je obravnavala preko 200 primerov. Komisija je v svojem poročilu nakazala tudi težave, ki jih je imela pri obravnavanju posameznih zadev prav zaradi tega, ker ni bilo enotnosti pri posameznih pooblaščenih osebah kakor organov upravljanja v zvezi z obravnavanjem posameznih kršitev delovnih dolžnosti glede na obteževalne in olajševalne okolnosti. Pri tem je treba posebno poudariti, da ni bilo pravnega odnosa do upoštevanja hujših kršitev delovnih dolžnosti, ki obstajajo v teži in nevarnejših dejanjih ter v opuščenju delovnih dolžnosti in obveznosti. Moralno bi se upoštevalo, da take kršitve škodljivo vplivajo, rušijo ugled in poslovanje podjetja, ovirajo proizvodnjo in delovni proces ter povzročajo večjo škodo. V marsikaterem pogledu pa se je kljub taki kvalifikaciji dejanja preveč gledalo na osebnost, ime ali funkcijo, tako da komisija zaradi tega v marsikaterem primeru zaradi že navedenih vzrokov niti ni mogla pričeti postopka, če pa je postopek začela, njen predlog za izključitev v zadnjem času nikoli ni bil upoštevan. Zavrnitev predloga za izključitev je dejansko pomenilo nezaupnico komisiji, s čimer je bila ta postavljena pred dejstvo, kako obravnavati tiste kršitve, ki niso tako nevarne niti ne povzročajo večje škode.

V mesecu maju je CDS imenoval novo komisijo za izrekanje ukrepov, kakor tudi višjo komisijo. Ravno iz tega razloga je bila v času od meseca marca do konstituiranja komisije praznina in se posamezne prijave niso obravnavale. Nova komisija je imela svojo prvo sejo in začela z obravnavami dne 18. 5. 1967 in bo odslej naprej razpisovala obravnave vsak četrtek, tako kot to določa sklep CDS. Pripominjamo, da so obravnave javne in da lahko zato vsak član delovne skupnosti, ki ga zadeva zanima, prisostvuje obravnavi. Komisija je tudi sprejela stališče, da bo v »Steklarju« obravnavala samo tiste kršitve, za katere je bil izrečen ukrep javnega opomina, zadnjega opomina ali je bil podan predlog za izključitev — torej izrečene ukrepe za hujšo kršitev delovne dolžnosti. Namen objavljanja je, da bodo izrečeni ukrepi vzgojno vplivali na posamezne kršitelje, poleg tega pa bodo člani natančno seznanjeni,

za katere kršitve je bil izrečen ustrežajoč ukrep. Z internim razglasom na oglasni deski pa se bodo objavljali tudi ukrepi, izrečeni za lažje kršitve delovnih dolžnosti.

Komisija za izrekanje ukrepov, je doslej izrekla naslednje ukrepe zaradi hujših kršitev delovnih dolžnosti:

Zoper PILIH DARINKO in APLENC MAJDO, obe iz notranjega obrata, je bil izrečen ukrep javnega opomina zaradi medsebojnega netovariškega odnosa, medsebojnih žalitev in medsebojnega fizičnega obračunavanja.

Zoper GOVEJŠEK STANISLAVA, delavnice, je bil izrečen ukrep zadnjega javnega opomina zaradi petih zaporednih neopravičenih izostankov, poleg tega pa je dolžan povrniti premoženjsko škodo v višini 80 N-din.

Zoper KMETIČ ANTONIJO, kontrola, je bil izrečen ukrep javnega opomina zaradi neopravičenih izostankov, poleg tega pa je dolžna povrniti premoženjsko škodo v višini 28 N-din.

Zoper ZDOVC PAVLO, slikarnica, je bil izrečen ukrep javnega opomina zaradi neopravičenih izostankov, poleg tega pa je dolžna povrniti premoženjsko škodo v višini 42 N-din.

Zoper PAVLIČ LJUDMILO, pregled, je bil ponovno izrečen ukrep zadnjega javnega opomina zaradi neopravičenih izostankov in vinjenosti na delovnem mestu. Pripomniti je treba, da je Pavlič Ljudmila že večkrat podala svoj zagovor komisiji, v katerem navaja, da se zaveda, da ob takih kršitvah ne more več pričakovati od komisije kakršnega koli popuščanja, vendar je komisija smatrala, da bi bilo potrebno glede na njeno zdravstveno stanje in drugih družinskih razmer zadevo pregledati, ustrezno ukre-

pati, ker bo komisija ob prvi ponovni kršitvi glede na enotno izvajanje določil pravilnika, morala podati CDS predlog za izključitev.

Zoper STOPINŠEK IGNACA, notranji obrat, je bil izrečen ukrep zadnjega javnega opomina zaradi netovariškega odnosa na delovnem mestu. Opaziti je, kar je razvidno iz evidence, da Stopinšek Ignac večkrat netovariško in nepravilno nastopa nasproti svojim delovnim tovarišem ali tovarišicam.

Zoper ŠMID MARIJO, notranji obrat, je bil izrečen ukrep zadnjega javnega opomina zaradi neopravičenih izostankov, poleg tega pa je dolžna povrniti premoženjsko škodo v višini 24 N-din.

Zoper LUKJANOVIČ JOVA, slikarnica, je bil izrečen ukrep javnega opomina zaradi netovariškega odnosa do članice, ki je zaposlena v skladišču gotovih izdelkov.

Zoper ROMIH MARTINA, transport, je bil izrečen ukrep javnega opomina zaradi netovariškega odnosa in, ker je fizično obračunaval s svojim sodelavcem ter pri prepiru segel po predmetu, s katerim se lahko poškoduje zdravje ali pa telo.

Zoper PLATINOVSEK KARLA, delavnice, je bil izrečen ukrep javnega opomina zaradi neprimerne odnosa do članice delovne skupnosti steklarne. Poudariti je treba, da je bil ukrep izrečen v odsotnosti, ker se Platinovšek Karl ni odzval drugemu vabilu zaradi soočenja.

Zoper BREČKO MARICO, komerciala, je bil izrečen ukrep zadnjega javnega opomina na podlagi sklepa CDS, ko je le-ta zavrnil predlog za izključitev iz delovne skupnosti. Ukrep je bil izrečen zaradi neopravičene uporabe denarja v svojo korist.

Zoper VIDOVIČ IDO, komerciala, je bil izrečen ukrep javnega opomina zaradi nepravilnega izpolnjevanja delovnih dolžnosti pri pregledu in kontroli dokumentacije v zvezi z vročanjem gotovine, iztržene pri maloprodaji stekla.

Zoper ANDERLIČ STANISLAVA, notranji obrat, je bil izrečen ukrep zadnjega javnega opomina na podlagi sklepa CDS, ko je le-ta zavrnil predlog za izključitev iz delovne skupnosti. Ukrep je bil izrečen zaradi netovariškega odnosa, fizičnega obračunavanja, žalitev in uporabe predmeta s katerim se lahko poškoduje zdravje in telo.

Zoper EMINOVIČ JUSUFA, zmesarna, je bil izrečen ukrep zadnjega javnega opomina na podlagi sklepa CDS, ko je le-ta zavrnil predlog za izključitev iz delovne skupnosti. Ukrep je bil izrečen zato, ker je Eminović Jusuf v zadnjih 6 mesecih storil 9 kršitev delovnih dolžnosti, od katerih je 7 opredeljenih kot hujše. Poleg tega je tudi neopravičeno izostal ali pa spal v podpečju, tako da je dolžan povrniti premoženjsko škodo v višini 80 novih din.

V ostalih 22 primerih je komisija za izrekanje ukrepov na podlagi podanih prijav izdala ukrep opomina in v določenih primerih postavila tudi zahtevo po povrnitvi premoženjske škode, kar pa je razvidno iz razglasa na oglasni deski.

Vsem kršiteljem so bile izdane odločbe o izreku ukrepa, imajo pa možnost vložiti ugovor v roku 15 dni od prejema pismenega odprave odločbe na višjo komisijo za izrekanje ukrepov.

Zaradi enotnosti postopka in lažjega opisovanja posameznih kršitev je komisija sprejela sklep da bo vsem vodjem EE dostavila ustrezajoče obrazce za prijavo kršitve delovne dolžnosti.

Kot je bilo že omenjeno, komisija za izrekanje ukrepov nima namena, da bi strašljivo vplivala na posamezne člane delovne skupnosti, temveč ima namen, da izvaja podano zaupanje in nalogo od CDS ter da v vsakem primeru vzgojno vpliva na posamezne kršitelje. V vsakem primeru pa šteje kot posebno obteževalno okolnost, če se član delovne skupnosti ne odzove iz neopravičenih razlogov. V takih primerih bo tudi v bodoče po dvojnem pozivu izrekala ukrepe v odsotnosti, upošteva, da nepriglasitev pomeni omalovaževanje komisije in neupoštevanje sklepov organov podjetja. Od vodij enot pa se pričakuje, da bodo ob konzultaciji ustrezajočih služb v enakem pogledu in obsegu odločali o tem, katere kršitve se šteje za tako, da jo je potrebno obravnavati pred komisijo za izrekanje ukrepov.

Prosimo člane delovne skupnosti, da na podlagi tega članka dajo ustrezajoče pripombe glede na način in tudi obliko dela komisije za izrekanje ukrepov, kajti edino s tem bo v tem pogledu dobesedno uveljavljeno neposredno upravljanje.

Komisija za izrekanje ukrepov

Bodimo budni da ne, pride do požara!

Vsem članom kolektiva še ni znano, da se skladiščna služba ukvarja z zelo perečim problemom vskladiščenja gotovih izdelkov. Glavna ovira je pomanjkanje prostora. Novo skladišče se šele ureja in je zaradi natrpanosti in razmetanosti od enega skladiščnega prostora do drugega trenutno stanje takšno, da je večina prostorov odklenjena in dostopna vsem. Vse to povzroča veliko nevarnost, katere se sami dovolj ne zavedamo. Dne 21. 6. 1967 je industrijsko gasilsko društvo s svojimi člani izvršilo ogled vseh požarno-varnostnih naprav in dobili smo porazno sliko stanja in nevarnosti, ki ogrožajo skladišča s tem pa ves kolektiv. Skoraj po vsem skladišču najsi bo ta oddelek ali drugi, so po tleh cigaretni ogorki, na enem mestu v sredini skladišča kartonov je na eni kopici ležalo 8 ogorkov. Mislim, da je vsaka beseda odveč, kakšno nevarnost vse to predstavlja. Vhod v tovarno je skozi skladišče, v katerem je polno papirja, paketov iz kartonov ter lesne volne, moidoči pa neusmiljeno hodijo

od vhoda do izhoda, ne ozirajo se na opozorilne table, kot da jih ni. Vse osebe, ki je zaposleno v skladišču, se ne ozira na napise, ne upoštevajo pa tudi tega, da je v teh prostorih prepovedano kajenje. Komisija, ki jo je postavil CDS, je nekaj dni reševala to zadevo in bo dala na odgovorni forum predloge in svoje pripombe. Če bo še v naprej takšna nedisciplina in če se ne bo hitro nekaj ukrenilo od strani industrijsko-gasilskega društva, opozarjamo ves kolektiv, da lahko pričakujemo katastrofalni požar, ki nam lahko nanese občutno nepopravljivo škodo. Preventivna služba je sicer v redu organizirana, ročni gasilski aparati in hidranti so nameščeni povsod, vendar že ob samem začetku požara je vse premalo. Gasilsko društvo je v težki situaciji, ker vode za gašenje v slučaju požara ni dovolj, v sili je treba jemati vodo iz Save, kar pa nam vzame veliko dragocenega časa in čakati je treba tudi pomoč drugih gasilskih enot. Hi-

(Nadaljevanje na 10. strani)

Odgovornost delovne skupnosti za škodo

Dnevno se srečujemo z velikimi in majhnimi nesrečami, ki se dogajajo v naši delovni organizaciji kakor tudi v ostalih delovnih organizacijah. Poleg gmotne škode so pogosto tudi primeri smrti ali težje in lažje poškodbe delavcev. Vzroki poškodb so včasih objektivne, drugič pa subjektivne narave, kar pomeni, da ni bilo v delovni organizaciji potrebnih higiensko tehničnih ukrepov in podobno. Krivci nesreč odgovarjajo kazensko, disciplinsko in odškodninsko.

Ker smo imeli v Steklarni Hrastnik v zadnjem času nekaj poškodbnih primerov, želimo, da v tem članku podrobneje prikažemo odgovornost za škodo, ki jo trpi član delovne skupnosti pri delu ali v zvezi z delom.

Poleg zakona o delovnih razmerjih in zakona o varstvu pri delu nimamo posebnih predpisov, ki bi obravnavali odgovornost delovne skupnosti, zato se sodišča pri obravnavanju teh sporov poslužujejo pravnih pravil o odškodninski odgovornosti, ki jih vsebujejo še stari pravni predpisi. V navedenih zakonih je namreč določena kazenska in disciplinska odgovornost, ni pa določena takojmenovana odškodninska odgovornost.

Danes se postavlja stališče, da je podjetje odgovorno za škodo, ki jo trpi njen član na delu oziroma v zvezi z delom tedaj, če je na strani podjetja dokazana krivda, ki je v vzročni zvezi z nastalo škodo. V kolikor oškodovanec so odgovorja za varnost pri delu, mora del škode trpeti sam. V praksi to pomeni, da vsa delovna skupnost odgovarja, če se dokaže, da po krivdi katerega koli člana delovne skupnosti iste delovne organizacije niso bili storjeni higiensko tehnični ukrepi in podobno. Iz tega izhaja, da v kolikor obstoji krivda, je odškodninska odgovornost popolnoma na strani podjetja.

Poleg subjektivne narave vzrokov nesreč pa obstaja tudi tako imenovano načelo objektivne odgovornosti. Tako se mnogokrat dokazuje, da podjetje odškodninsko odgovarja po načelu profesionalnega oziroma ustvarjenega rizika ob upoštevanju načela vzročnosti. Bistveno za odgovornost po načelu objektivnosti je, da delovna skupnost odškodninsko odgovarja, ne da bi bila kriva in za to njene krivde ni treba dokazovati. Lahko pa se odgovornosti oprosti, če je do škode prišlo zaradi višje krivde, krivde tretje osebe in oškodovanecve izključne krivde. Naša sodna praksa razmeroma zelo široko uporablja načelo objektivne odgovornosti, kadar odloča o odškodninski odgovornosti podjetja za škodo, ki jo je njen član na delu ali v zvezi z delom prizadel tretjim osebam.

V zadnjem času se je to načelo objektivne odgovornosti tako razširilo, da marsikateri član zahteva ustrežajočo odškodnino, čeprav v preteklosti s tako tožbo ne bi uspel. Pri tem se postavlja vprašanje, kako se naj glede na v ustavi razglašena in v novem zakonu o delovnih razmerjih konkretizirana načela o delavskem samoupravljanju, o pravicah in dolžnostih vsakega člana delov-

ne skupnosti itd., razvija praksa glede odškodninske odgovornosti nasproti svojemu članu. Menimo, da se je treba usmeriti k afirmaciji in razvijanju odškodninske odgovornosti po načelu krivde, ne pa po načelu rizika, kajti poleg drugega je treba imeti pred očmi naše progresivno socialno zavarovanje, ki v določenih primerih pokriva škodo, ki jo je delavec pretrpel na delu oziroma v zvezi z delom. V kolikor pa te oblike zavarovanja ne zadostujejo, bo potrebno najti posebno obliko za tako zavarovanje in se morda posluževati ustrežajočega zavarovanja pri zavarovalnem zavodu.

Vsekakor ima delavec v vsakem primeru pravico zahtevati od delovne skupnosti samo tisti

del škode, ki ni pokrit s socialnim zavarovanjem. Poleg tega pa je potrebno posebej obravnavati tako imenovano nepremoženjsko škodo kot npr. za prestane duševne in telesne bolečine in podobno.

Oškodovanci postavljajo v enakih primerih zelo različne, vendar mnogokrat pretirano visoke zneske za plačanje premoženjske in nepremoženjske škode in je vsaka zadeva popolnoma samostojno odvisna od konkretnih razmer in same sodne obravnave, ker tudi praksa sodišč v tem pogledu ni enotna, temveč zelo različna.

S tem člankom smo hoteli pojasniti in opozoriti vse odgovorne

osebe, člane organov upravljanja kakor tudi organe upravljanja, da pri izpolnjevanju delovnih dolžnosti budno pazijo in stremijo za tem, da bi čim manj prišlo do kakršnih koli nesreč, ki bi imele za posledico odškodninsko odgovornost, to je da bi bila dokazana krivda delovne skupnosti ali nje-nega člana, tj. objektivna odgovornost. Kot smo že poudarili, pa je vsak oškodovanec, v kolikor nosi izključno krivdo, tudi sam odgovoren za odškodninsko odgovornost, vendar morajo biti pri tem izpolnjeni vsi pogoji, po katerih se je delovna organizacija dolžna ravnati ob upoštevanju določil zakona o delovnih razmerjih, predpisov o varnosti pri delu in ostalih predpisov.

Ali še obstaja demokratičnost pri upravljanju zdravstvenega varstva?

Komunalna skupnost socialnega zavarovanja je obravnavala in sprejela Pravilnik o uveljavljanju zdravstvenega varstva, s katerim se določa, na kakšen način uveljavljajo zavarovane osebe zdravstveno varstvo, ki jim gre na podlagi Zakona o zdravstvenem zavarovanju in drugih predpisov.

Komunalna skupnost predmetnega pravilnika ni dala na vpogled in v razpravo občanom ali članom posameznih delovnih skupnosti, temveč je dala ta pravilnik na vpogled in v razpravo samo svetom zavarovancev ter istočasno zadolžila te svete, da dobijo mnenje zavarovancev. Obvezno je treba pripomniti, da pa so bili roki med dostavo osnutkov pravilnika in sklicanja seje sveta zavarovancev tako kratki, da ni bilo mogoče dobiti mišljenja delovnih ljudi. Kot v preteklosti se tudi v takozvanem zahtevnem intenzivnem obdobju po večji uveljavitvi samouprave v zdravstvenem zavarovanju ugotavlja, da se stopnja povezanosti med delovno organizacijo — zavarovancem in skupnostjo socialnega zavarovanja dobesedno ni izboljšala, kar še v marsikaterem pogledu vpliva na slabost organizacije zdravstvenega zavarovanja in medsebojne solidarnosti.

Iz poročil, ki so jih dali sveti zavarovancev na območju komunalne skupnosti Ljubljana, je razvidno, da v marsikaterem pogledu oporekajo nedemokratičnosti pravilnika in da v marsikaterem primeru ta pravilnik ni logičen niti vsklajen z načeli uveljavljanja zdravstvenih pravic.

V pravilniku se kažejo zlasti naslednje nepravilnosti:

1. Nepravilno in neekonomsko je določilo, s katerim se onemogoča zdravljenje izven regije. Svet zavarovancev v Hrastniku je izrecno postavil vprašanje, kako mora biti izraženo načelo proste izbire zdravnika, če se v ostalih določilih določa, da so zavarovanci dolžni v primeru onemoglosti ali v primeru odsotnosti zaradi zdravstvene nesposobnosti iskati pomoč pri lečečem zdravniku.

2. Svet zavarovancev v Hrastniku je k posebnemu članu postavil vprašanje glede na obvezno koledarsko izbiro zdravnika za leto dni, kako je v primeru v zavarovanimi osebami v prehodnih obdobjih zaradi prehoda v drug kraj ali v drugo organizacijo.

3. Svet zavarovancev je tudi odločno proti dvotirnosti, ki se kaže v tem, da direktor zavoda lahko odloča o uveljavljanju zdravstvenega varstva, čeprav s tem nima nikakršne zveze.

4. Svet zavarovancev tudi meni, da je v pravilniku preveč poudarjena spoznavnost zdravnika, ker lahko zavarovanelec zahteva ustrežajoči pregled le tedaj pri specialistu, če to njegov lečeči zdravnik spozna kot potrebno.

5. Svet zavarovancev se je tudi uprli določiti, da brez napotnice lečečega zdravnika zavarovana oseba ne more biti sprejeta v bolnišnico.

6. Odločitev glede zdravljenja v naravnih zdraviliščih kot nadaljevanja bolnišničnega zdravljenja je preveč prepuščena posameznim organom, ki nimajo ne-

posrednega stika z ugotavljanjem medicinskih indikacij.

7. Pogoji in roki za zdravljenje osebe, ki se vrnejo iz tujine, niso točno določeni.

Odločno je tudi stališče, da se pravilnik o uveljavljanju pravic v zdravstvenem zavarovanju objavi v taki obliki, da bo z njim lahko seznanjen čim širši krog zavarovancev.

S temi kratkimi pripombami imamo namen opozoriti in obvestiti člane delovne skupnosti, da se naši predstavniki, ki jih je izvolil CDS v svet zavarovancev občine Hrastnik ter komunalno in republiško skupnost socialnega zavarovanja aktivno in dosledno zavzemajo za uveljavitev tistih pravic in pristojnosti, ki bi našemu zavarovancu na demokratičen in primeren način zagotovile zdravljenje, da bi se na ta način izboljšalo splošno zdravstveno stanje, izboljšali odnosi do zdravstvenih služb in da bi vsi ti odnosi skupaj prispevali k boljšim delovnim, poslovnim in zdravstvenim uspehom slehernega člana delovne skupnosti.

BODIMO BUDNI, DA NE PRIDE DO POŽARA

(Nadaljevanje z 9. strani)

dranti so vsled pomanjkanja vode v mestnem vodovodu neuporabni, pritisk vode pada že pri enem 12 m/m izlivu.

Do sedaj nikoli ni bilo takšne nediscipline glede kajenja in sprehajanja po skladiščih. Dostopno je vsem. Če pa že hodijo tam, kjer ne bi smeli, pa naj vsaj pazijo in upoštevajo opozorila. Ne kadi! V imenu gasilskega društva steklarne opozarjamo vse člane kolektiva, naj v svoje dobro, v dobro kolektiva in družbe, mislijo na požarno varnost in se zavedajo nesreče, ki nas lahko doleti že od enega samega odvrgenega cigaretne ogorka. Odgovornim pa predlagamo, naj uvedejo stroge kazni zoper kršitev požarne varnosti.

Industrijsko gasilsko društvo obvešča kolektiv, da bo v nasled-

njem mesecu sprejelo v članstvo nekaj novih mladih članov, zaželeni so mladinci, ki imajo veselje do gasilske službe. Prijave pošljite na naslov: Industrijsko gasilsko društvo — Steklarna Hrastnik. Pogoj je, da so telesno in duševno zdravi in da so člani naše kolektiva.

Za industrijsko gasilsko društvo

Kirhmajer Rudi

**B ERITE
STEKLARJA**

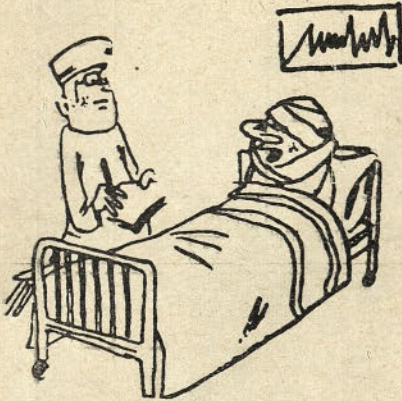
ŠAH - MAT

PRESENETLJIVA NOVIC

(po DELU z dne 12. 6. 1967)

Portorož, 11. junij 1967. Danes se je končalo letošnje ekipno sindikalno prvenstvo Slovenije v šahu, ki se ga je udeležilo 19 ekip. Športno razpoloženje letošnjega prvenstva so pokvarili nekateri predstavniki ekipe Steklarne Hrastnik, ki so se stepli med seboj.

Končni vrstni red: 1. IS Ljubljana 80,5 točk, ... Hidromontaža Maribor in Steklarna Hrastnik 22 točk (zadnji).

iz časopisa DELO z dne 13. 6. 1967

Ob takih rezultatih in takih zaključkih, ki o tako lepem obnašanju obveščajo vso slovensko javnost, vsekakor ne moremo trditi, da so nekateri naši šahisti upoštevali in spoštovali staro grško načelo »Zdrav duh v zdravem telesu«. Kot izgleda, je zdravo telo popustilo ob strani povprečni duh ali um in pokazale so se vse sile agresorjev medsebojnega fizičnega obračunavanja,

HUMOR

BODICE

Deficit imaš, če nimaš več toliko, kot si imel, ko nisi nič imel.

Nekateri ljudje vsak večer sedijo pred televizijo, da lahko povedo, zakaj so proti njej.

Psihoterapija uči ljudi stati na lastnih nogah, medtem ko ležijo na zofi.

Automatizacija je poizkus moških, toliko olajšati delo, da ga bodo lahko opravljale ženske.

Ženska ima najnevarnejše orožje na svetu, in vendar ga lahko skriva v ustih.

UBOŽEC

— Ali bo imel vaš Štefek res cvek v zgodovini?

— Seveda, revež, ko ga pa vedno sprašujejo za stvari, ki so se zgodile zdavnaj prej, preden je on prišel na svet!

PO VRSTNEM REDU

Sodnik: »Opozarjam vas, da morate pričati samo o tistem, kar ste videli in ne govoriti tistega, kar ste samo slišali. Kdaj ste rojeni?»

Priča: »Prosim tovariš sodnik, o tem sem samo slišal, videl pa nisem.«

kot da jih je navdihnili izraelsko-arabski spor. Morda so nekateri mislili, da bodo s takim početjem ustvarili zgodovinsko hrastniško-sindikalno epopejo o udeležbi celinskih oseb ob krasnem jadranskem morju na račun vseh članov sindikata in delovne skupnosti Steklarne Hrastnik in jim tako zagotovili renome ob uživanju svojega prostega časa, letnega dopusta v Portorožu, Vrsarju ali njegovi bližini. Že danes je znano, da so lepi jadranski valovi prenesli to čudovito pustolovščino na vse obale Istre in drugo javnost ter s tem obvestili in nanzanili, kaj zmorejo posamezni boja željni člani, ki so ob odhodu zagotavljali, da bodo storili vse drugo, kar se je dejansko zgodilo. Razbohotili so se kot kavboji in priljubljenemu domačinu uničili nekaj steklenine, razpraskali zid, popravili pohištvo in to ne v eni, temveč v dveh sobah, nazadnje pa se v šahovski areni, ko je bilo prisotnih mnogo, premnogo miroljubnih šahistov, pojavili kot levi po hudem krvavem medsebojnem boju in nadaljevali svoje intimne prijateljske odnose.

Če pogledamo več let nazaj, so člani delovne skupnosti, organi upravljanja imeli vedno razumevanje, da so podpirali posameznika društva ali klube, v katerih se je gojila kakršna koli družbena ali rekreacijska dejavnost. Ni dolgo od tega, ko smo v samem Steklarju brali, kakšne uspehe so dosegli posamezni člani v ustrežajočih medsebojnih srečanjih z drugimi člani delovne skupnosti, in da je bil vrh športnega uspeha osvojitve »zlate puščice« s strani strelcev in da so člani delovne skupnosti še z večjim zaupanjem, glede na obstoječe materialne okoliščine, podpirali naše skupne športne prireditve. Kolektiv ni nikdar zameril, če kdorkoli ni dosegel zaželenega uspeha, ker je znal vsak član oceniti, kakšne so realne možnosti in so se zato tudi porazi prenašali športno in v okviru moralnih medsebojnih odnosov.

Ne moremo zanikati, da šahovska ekipa v preteklosti ni dosegla lepих uspehov tako v okviru Hrastnika kot v okviru Slovenije, saj je bila mnogokrat ekipa, ki je zadala šahovski udarec marsikateri renomirani ekipi. Vendar pa po zadnjem dogodku v takem sestavu kot je doslej ali v sestavu, ki je povzročila medsebojni bojni metez v Portorožu, nikakor ne bo mogla in ne bi smela sodelovati na turnirjih, kjer se bo omenjalo ime Steklarna Hrastnik ali ime sindikata Hrastnik.

Verjetno bo o zadevi spregovorilo še sodišče, poleg tega pa tudi občinski sindikalni svet Hrastnika ali klub Svobode II Hrastnik, kajti njihova skupna dolžnost je, da enkrat za vselej preprečijo take dogodke, ker si bo poleg tega v teh krajih ponovno s težavo pridobiti ugled in dobro ime za vse tisto, kar izhaja iz Hrastnika.

Oj Portorož, oj Portorož, sredi zasanjanih rož, se vincu koplje v boju troje mož, na šah so pozabili, ker vinca so preveč popili.

O, zakaj ni bil samo pat!

Letošnji nosilci Titove štafete prihajajo pred tribuno.

Predsednik SZDL Hrastnik, pozdravlja nosilce štafete.

VOZNI RED POTNIŠKIH VLAKOV ZA POSTAJO HRASTNIK

velja od 28. maja 1967 do 25. maja 1968

Št. vlaka	Odhodna postaja	Namembna postaja	Prihod	Odhod	Opomba
511	Ljubljana	Maribor	3.06	3.07	Zveza za Zagreb ob 3.30
532	Maribor	Ljubljana	3.45	3.46	
M 432	Sevnica	Ljubljana	4.21	4.22	Sevnica—Zid. most od 28. 5. — 30. 11.
424	Zid. most	Ljubljana	4.38	4.40	
413	Ljubljana	Zid. most	5.06	5.08	Zveza za Zagreb in Maribor
414	Zid. most	Ljubljana	5.56	5.57	Zveza iz Zagreba in Maribora
AR	Dunaj	Reka	6.18	6.19	Prevoz: Renke, Sava, Kr, La, Je, Zalog
M 411	Ljubljana	Zid. most	6.48	6.49	Zveza za Sevnico
M 412	Zid. most	Ljubljana	7.10	7.11	
LD	Ljubljana	Dunaj	7.57	7.58	Zveza za Sevnico
M 414	Zid. most	Ljubljana	8.45	8.46	Zveza iz Zagreba
515	Ljubljana	Maribor	10.15	10.16	Zveza za Zagreb
526	Maribor	Ljubljana	10.53	10.54	Zveza iz Zagreba
M 433	Ljubljana	Zid. most	11.52	11.53	
M 434	Zid. most	Ljubljana	12.20	12.21	
M 425	Ljubljana	Zid. most	13.52	13.53	Zveza za Zagreb
M 426	Zid. most	Ljubljana	14.24	14.25	
517	Ljubljana	Maribor	15.33	15.34	
417	Ljubljana	Zagreb	15.51	15.52	
418	Zagreb	Ljubljana	15.54	15.55	
528	Maribor	Ljubljana	16.37	16.38	
M 427	Ljubljana	Zid. most	16.59	17.00	Zveza za Maribor in Mursko Soboto
M 426	Zid. most	Ljubljana	17.26	17.27	Zveza iz Zagreba
420	Zagreb	Ljubljana	20.12	20.13	
521	Ljubljana	Maribor	20.20	20.21	
412	Ljubljana	Zagreb	20.36	20.37	
530	Maribor	Ljubljana	21.05	21.06	
M 429	Ljubljana	Zid. most	21.51	21.52	Zveza za Kumrov.
M 430	Zid. most	Ljubljana	22.14	22.15	Zveza iz Kumrov.
M 431	Ljubljana	Sevnica	23.52	23.53	

Na slovesnem sprejemu Titove štafete v Hrastniku, je igrala
godba na pihala »Svoboda I.«.